O
1 4 1908 Astor Library
Lafayette Pl

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuvniku"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and Canada $2.00
To Foreign Countries $2,50
Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120--124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

„Vienybe Lietuvniku"
Išeina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose ir Kanadoje $200.
Europon ir kitur $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klauskite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120--124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

THE PUBLI
AST TILD

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 33. Brooklyn, N. Y., 12 d. Rugpjučio (August) 1908. m. Metai XXIII
ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

„Ilgiau tylet asz jau neistengiu!"

I.

(Po tokiu užvardžiu nesenai patilpo Anglijos laikraščiuose rusų filozofo, grapo Tolstojo ilgokas laiškas, kuriame didis žmonių mylėtojas karštai išmetinėja caro ir biurokratų vedamai politikai jos žiaurumus. Kadangi jis savo laiške išverčia labai gilias rusų valstybės žaizdas, kuomi viso civilizuoto svieto atydą atkreipė ant Rusijos, todėl ir mes šį laišką iššisi savo skaitytojams per vedame).

„Septyni mirčiop pasmerkti: du Petrapilėje, vienas Maskvoje, du Penzoj ir du Rygoj. Keturius nužudė: du Chersone, vieną Vilniuje ir vieną Odesoj"...

Šitokios ir joms panašios žinios atsikartoja visais laik raščiais diena iš dienos, bėgyje ne vienos savaitės, ne mėnesio, nė vieno meto, bet štai jau kelinti metai! Ir šitas yra Rusijoje, toje pačioj Rusijoj, kurios liaudis ant kiekvieno nusidėjėlio žiuri su pasigailėjimo jausmu ir kur iki paskutinio laiko mirties bausmė nebuvo įstatymų pripažinta! Aš pamenu, kaip aš su vakarų Europos vyrais kalbėdamas labai didžiavausi tuomi, kad pas mus nėra mirties bausmo. Bet štai jau treti metai, kaip pas mus žudo, žudo ir žudo! Aš pažvelgiau į šios dienos laikraštį Šiandien yra gegužio 22, ir baisi diena. Laikraštis keliais žodžiais praneša: „Šiandien ant Strielbicko Lauko, Chersone, pakarta 20 kaimiečių, apkaltintų užpuolime, su apiplėšimo tikslu, ant vieno dvarininko tėviškės, Elizavetgrado paviete." (Vėliaus laikraščiai tą žinią pataisė, kad tik 12 žmonių buvo pakarta. Aš galiu tik pasidžiaugt iš tos klaidos. Nedėlto tik pasidžiaugt, kad tapo pakarta ašt uoniais žmonėms mažiau, negu išpradžių buvo pranešta, bet tuom, kad pirmoji pasibaisėtina skaitlinė pažadino mane išreikšti ant šių puslapių mano jausmus, kurie mane ilgai kankino. Dėlto tai aš tik pakeičiau nužudytųjų skaitlinę iš 20 ant 12. Šiaip viską, ką buvau parašęs, palikau be permainos).—

Pakarta dvylika žmonių — tų, iš kurių triuso mes mintame; tie patįs žmonės, kuriuos mes ištvirkinom ir da vis tvirkinam, kaip tik galėdami, pradedant nuo apgirdimo degtinės nuodais, ir baigiant baisiomis religijos melagybėmis, į kurias ir mes patįs nebetikim, bet užkariam ant jų, nors mes ir patįs gerai tą suprantame; užsmaugė virvė dvyliką žmonių, rankomis tų, kuriuos jie maitino, dengė ir priglaudė ir kurie juos tvirkino ir vis da tvirkina.

Dvyliką vyrų, tėvų ir sunų iš skaitliaus tų, ant kieno gerumo, darbštumo ir meilumo klezda visas rusų gyvenimas, sugriebė, įmetė į kalėjimą ir užkalė į retėžius... Po to jiems suveržė užpakalin rankas, idant negalėtų nusitvert už virvės, ant kurios juos patrauks į augštį ir nuvarė visus po kartuvių. Keliolika kaimiečių, panašių į tuos, kuriuos rengėsi pasmaugt, bet apsirengę į švarias kareiviškas mandieras, apsiavę blizgančiais čebatais ir su šautuvais rankose lydėjo burelį pasmerktųjų Greta su jais eina žmogus su ilgais plaukais, apsimetęs kamža ir stula išsiuvinėta auksu ir sidabru, ir su kryžium rankose.

Komanduojantis kaži-ką sušneko. Sekretorius skaito kokį tai popierių. Perskaičius popierių, ilgaplaukis žmogus kreipjasi į tuos, kuriuos kiti jau rengiasi virvėmis užsmaugti, ir pradeda jiems ką tai aiškinti apie Dievą ir Kristų. Po tų žodžių, pasirodo budeliai (jų yra bent keli —vienas negalėtų tokį painų darbą atlikti); jie ištirpė truputį muilo ir ištepė virvių kilpas, idant jos kiečiau užsiveržtų, griebia apkaltus retėžiuosna žmones, užmeta ant jų savanus (ilgus maišus), veda juos ant ešafoto ir priderina apie jų kaklus gerai išmuilytas kilpas. Po to nustuma tuos gyvus žmones nuo suolelių, ištraukiant juos iš po kojų ir krizdami žmonės žemyn, patįs savo sunkybe užtraukia sau apie kaklą kilpas ir su baisum skaudėjimu užsismaugia. Dar tik minutą atgal tie žmonės buvo gyvi, o dabar jau pavirto į kabaldžiuojančius ant virvės lavonus Iš pradžių jie da kiek siubuoja, po tam paliauja ir pasilieka amžinai tylųs.

Viskas tai yra atidžiai sugalvota ir parengta žmonių mokytų, išsilavinusių, paeinančių iš augštesnėsios klėsos. Jie saugiai apsirupina, idant tokie dalykai atsiliktų slapčiai, auštant, taip, idant niekas jų darbo nematytų. Beto jie taip išdalina to baisaus darbo atsakomybę tarp savęs ir budelių, kad kiekvienas iš jų mįslytų, jog ne jie vieni yra kalti.

Jie sujieško budelį. Suranda patį nelaimingiausį ir labjausiai sugedusį žmogų ir priverčia jį išpildyt tą jų sumanytąjį ir jų visų giriamąjį darbą. Jie nuduoda net, kad budelio darbo neapkenčia ir pati budelį, savo tarną, laiko žemiausiam paniekinime. Griebjasi net tokių mitrių plenų, kad myriop pasmerkia karo teismas, o prie nužudymo dalyvauja ne kareiviški valdininkai, bet pilietiški (graždaniški). Visą tą darbą išpildo nelaimingi, apgauti, ištvirkinti ir neapkenčiami žmonės, kurie prie nieko geresnio nebetinka, kaip tik gerai išmuilyti virves, idant jos stiprai ir pasekmingai suspaustų kaklą, idant paskui prisigerti iki gyvuliškos bejausmės tais nuodais, kuriuos jiems pardavinėja tie patįs mokyti, augštesniųjų luomų žmonės, idant pasigėrus kuo greičiau ir pilniau užmiršti apie savo sielą ir savo žmogišką vertę. Daktaras apeina nužudytuosius, apčiupinėja jų lavonus ir praneša valdžioms, kad korimo darbas tapo atliktas gerai, sulyg visais mokslo ir artizmo reikalavimais ir kad visa 12ka tikrai jau negyvi. Valdžios grįžta nuo kartuvių, su pilna sąmone, kad jos atliko, nors nesmagų, bet neišvengtiną dalyką. Kaip tik kunai sustingo, juos nuima nuo virvių ir atiduoda žemei. Viskas tai baisus! Ir tas yra daroma ne sykį ir ne tik su tais 12 nelaimingųjų, išmuštų iš kelio žmonių, paeinančių iš rusų liaudies paties gerojo sluogsnio, bet taip einasi jau čiela metų eilė, be paliovos tas atsikartoja ant šimtų ir tukstančių išstumtų iškelio per tuos pačius žmones, kurie paskiaus tokiu baisum budu juos nužudo. Irne tiktai tas yra daroma, bet po tokia pat priedanga irsu tokia pat šalta nuožmybe atsilieka kitoki, įvairios rųšies kankinimai ir prievartavimai kalėjimuose, tvirtovėse ir kaimuose. Čiela metų eilė taip daroma. Tų baisenybių kaltininkai ne tiktai neketina jų paliaut, bet jie kassykis karščiau tvirtina, kad tokios rųšies darbai esą naudingi ir absoliutiškai neišvengiami. Jie užsiima apmislinėjimu budų, kaip įvairesnes kankynes išrasti ir sustatinėjimu kalbų apie tai, kaip reikia finus nedaleist prie gyvenimo tokio, kokio jie nori, arba priversti juos gyventi taip, kaip to nori tulos didelės rusų ypatos; arba vėl užsiima apskelbinėjimu panašių ukazų: „raitelių kareivių pulkuose, mandierų apykaklės turi but tokios, kaip ir pėsčių jų kareivių, o puskailiniukų apykaklės negalimos su šniureliais apkabint".

Tai baisus dalykas!...

(Da bus).

Stebetini kaulai.

1856 metuose, arti Duesseldorfo lygumos Nederthalėje darbininkai valė seną urvą. Bevalydami jie atkasė jiems nežinomo gyvulio kiaušą. Tas kiaušas butų taip ir prażuvęs jeigu ne butų juomi užsiinteresavęs vienas mokslinčius.

Stebėtinas tai buvo kiaušas! Ne tai žmogaus, ne tai bezdžionės. Kiek nelaužė mokslinčiai sau galvas, nieko negalėjo aiškaus pasakyti. Tik Rudolfas Virchov norėjo buti išmintingiausiu ir tvirtino, buk tai yra žmogaus kiaušas, ką vaiku budamas sirgo kaulų sumikstejimo liga; paskui užaugęs tas žmogus turėjo su kuo nors susipešti ir jam geradariai galvą suskaldė; o senatvei atėjus, kaip paprastai dėdasi, padagra sirgo.

Tokiam Virchovo išaiškinimui nevisi tikėjo. Tuli pas tebėjo, kad kiaušas nebuvo suskaldytas, ir kad jis skyrėsi nuo kitų žmogaus ir bezdžionių anthropoidų kiaušų tik tuomi, kad neturėjo žmogaus kaktos, o bezdžionių antakiniai guzai ligyntinai buvo žemesni.

1887 metuose Virchovo ligų sistematika liko pajudinta nes Namuro apygardoj profesoriui Fraipant pasisekė atrasti kitą tokį pat kiaušą. Sunku buvo daleisti, kad ir šio kiaušo savininkas sirgtų ta pačia liga, kurią Virchovas buvo įminęs.

Toliau panašių kiaušų buvo rasta ir daugiau. Moksliški ištyrinėjimai nurodė, kad jų savininkai gyveno ledų gadynėj, kada ant žemės landžiojo mamutai ir urvinės meškos. Tie žemės gyventojai, kurių kiaušus atrado 1856 ir 1887 metuose, tai žmogaus pratėviai ledų gadynėje. Jie, kaip matome, jau šiek-tiek skyrėsi nuo dabartinių žmonių: pas juos nebuvo kaktos, o vieton jos matome antakinius guzus. Kad tai buvo žmogaus kaulai, o ne kokios tai, mums nežinomos veislės bezdžionių kaulai, patvirtina tas, kad kartu su tais kaulais liko atrasti akmeniniai, rankos padaryti, įrankiai. Bezdžionė iš akmens sau įrankių nemoka dirbt.

Nuo pirmų atradimų perėjo keli metai. 1891 metuose gydytojas Eugenius Dubois kasė Javoje upės Benganos krantus. Čia jis bekasinėdamas užtiko daug kaulų iš trečiosios žemės gadynės. Tarp tų kaulų mėtesi į akis vienas kiaušas, storų kojų staibys ir dantis. Tie kaulai buvo pusiau bezdžionės kaulais, pusiau žmogaus. Dėlto, vieni mokslo vyrai tvirtino, buk tai žmogaus kaulai, ką labai buvo panašųs į bezdžionę; o kiti sakė, buk tai kaulai bezdžionės, kuri jau labai arti žmogaus stovėjusi. Vieni iš šių mokslo vyrų labjau žiurėjo į kojų kaulą, kiti į kiaušą.

Kadangi kiaušas buvo labai panašus į bezdžionių anthropoidų veislės, kiaušą, o kojos nurodo, kad jų savininkas turėjo stačias, kaip žmogus, vaikščioti; kadangi tie kaulai užima vidurį, tarp žmogaus ir anthropoidų kaulų, tai ir jų savininką nulemta buvo pavadinti „Pitecanthropus" arba bezdžionžmogis.

Nuo „pitecanthropuso" turėjo atskilti kelios šakos gyvunų, iš kurių viena davė pradžią žmonėms, o kitos bezdžionėms anthropoidų veislės. Pats bezdžionžmogis, kaip ir daugybė kitų senovės žemės gyventojų išnyko, nes velesnėsės permainos gamtoje jų gyvenimui nebeatsakė.

Ir taip, ne žmogus nuo bezdžionių ima pradžią ir ne bezdžionės nuo žmogaus. Tegul visi, ką bijosi turėti bezdžionę pratėviu, dabar ramiau miega; bet tegul neužmiršta, kad tą ramumą gavo nuo stebėtinų kaulų.

Z. A.

Moteru atydai.

Sulyg Pirmojo Moterų Susivažiavimo nutarimų „Lietuvių Moterų Progresiviškojo Susivienijimo" platforma ir programas jau patilpo „Vienybėj Lietuvninkų". Dabar tilps konstitucija visų moterų aptarimui ir kritikai. Pertai kviečiame visas moteris, prijaučiančias moterų organizavimo klausimui, prisiųsti savo patarimus ir nurodymus, lyginčius platformą, programą ir konstituciją Susivienijimo sekretorei draugei K. A. Gilbaitienei, 1514 Ross Ave., Scranton, Pa. Sekretorė gi, užregistravusi savo knygose visus laiškus prisiųs juos kitoms narėms Pildomojo Komiteto dėl apsvarstymo, nurodymų ir patarimų ir patalpinimo jų laikraštyje. Viskam tam tai yra platformos, programo ir konstitucijos aptarimui ir kritikavimui bus skiriamas mėnesio laikas, po tilpimo konstitucijos projekto.

Paskui jau, kaip platforma, taip lygiai ir programas su konstitucija bus leidžiami nubalsavimui; kadangi, kaip tai visur yra daroma, balsuoja tiktai organizacijos nariai, tad ir šiame atvejuje moteris, norinčios balsuoti už priėmimą be pataisymo, ar už priėmimą su pataisymais, turės prisirašytiprie Susivienijimo, ar tai sutvėrus savo kuopeles, ar tai prisirašius pavienėmis.

Tveriant kuopeles, ar įsirašant pavienėmis į Susivienijimą kviečiama kreipties į Susivienijimo sekretorę K. A. Gilbaitienę viršnurodytu adresu.

Susiv. sekr. *K. A. Gilbaitienė*,
Išdininke *P. Stankuvienė*,
Fin. sek. *M. Olyta*,
Narė P. Kom. *M. M. Raciutė*,
" " " *A. Pračaitienė*.

Lietuvių Moterų Progresiviškojo Susivienijimo Amerikoje Konstitucija.

STRAIPSNIS I.

Organizacijos vardas ir tikslas.

Vardas: Lietuvių Moterų Progresiviškas Susivienijimas Amerikoje.

Tikslai: organizuoti lietuves moteris ir platinti jų tarpe apšvietą, visai moterų lyčiai.

STRAIPSNIS II.

L. M. P. S. A. Valdymasis.

Visą Lietuvių M. P. Susivienijimą rėdo ir reikalus tvarko:

1) Pildomasis Komitetas,
2) Susivažiavimas,
3) Visuotinas organizacijos referendumas.

Pildomasis komitetas susideda iš 5kių narių, renkamų per referendumą.

STRAIPSNIS III.

Pildomojo Komiteto Priedermės

A. Rupinimasis apšvietos platinimu:

a) parupina Susivienijimui reikalingus raštus, parengia juos spaudon ir suranda budus tų raštų išleidimui;

b) platina reikalingą moterų klausimo aiškinimui literatūrą, suradus kuoprieinamiausius ir kuogeriausius tam darbui budus;

c) stengiasi turėti įtekmę ant kuopų iš to atžvilgio, kad jos, kiek galima tankiau rengtų viešus susirinkimus, referatus, prelekcijas, prakalbas ir tt.

d) prižiurinėja organizacijos knygyną ir apropina jį rašta's;

e) prižiurinėja organo pakraipą.

B. Veda agitaciją ir propagandą žodžiu ir raštais.

C. Prižiurinėja kuopas iš atžvilgio į jų veiklumą ir šio veiklumo pakraipą bei pasekmes.

a) jei pasirodytų kokios nors kuopos darbai nesutinkanti su organizacijos siekiniais ir taktika, Pildomasis Komitetas privalo pasirupinti prašalinti tą apsireiškimą.

b) atsiradus reikalui prašalinti iš susivienijimo kuopą, kuri veiktų ne pagal nurodytą L. M. P. S. A. programą ir taktiką, ir savo darbais kenktų organizacijos bujojimui, pirma negu išbraukti, Pildomasis Komitetas privalo pertam tikrą komisiją ištirti tos kuopos prasikaltimą ir dokumentališkai jį darodžius leisti per viso Susiv. referendumą Kuopa tampa išbraukta, jei tam pritaria ⅔ dalis visų narių.

D. Prižiuri visus darbus susinešinėjimų sekretorės, turtų raštininkės ir išdininkės.

F. Garsina organe savo raportus iš veikimo organizacijos reikaluose kas 3 mėnesiai.

G. Pildomojo Komiteto narės susinešinėja tarp savęs laiškais, o reikalui atsitikus su pritarimu visos organizacijos rengia ir savo susivažiavimus.

H. Visos Pildomojo Komiteto sanarės turi inicijativos tiesas tokias-pat, kaip ir kiekviena organizacijos sąnarė, visuose Susivienijimo klausimuose.

I. Kas metą susivažiavimui išduoda raportą iš savo darbų (Toliaus bus).

„Pelkes" ir „Raistas".

Nuo pat pasirodymo skysto straipsnelio „Vilniaus Žiniose" ir perspauzdinto „Tėvynėje" kuriame autorius, p. Verva, „bando" sukritikuoti p. J. Naujoko išleistą „Raistą", laukiau, bene atsiras kas labjaus tikusiai kritikuojąs abu ant galvy minėtu veikalu. p. Naujokas atsakė ant p. Vervos kritikos, bet, teisybę pasakius, leidėjo balsas tame atvejuje nėra taip svarbus, kaip kad butų svarbus atsiliepimas iš pat publikos.

Teisybė, p. Verva gana nuosekliai patėmija, kad literatura nenukentės, jei pasirodo vieno ir to paties veikalo dū ar nors ir keli vertimai,*) bet ponas kritikas, užsidėjęs saupagirti „Pelkes" ir išpeikti „Raistą", nepaėmė į atydą vienos svarbiausios šiame atvejuje sąlygos, butent, kad męs, lietuviai daug daugiau reikalaujame savo literaturai, negu p. V. mano; mųsų neužganėdija dvieji vertimai veikalo „The Jungle" — kodėl? —paskui pasistengsiu šiek-tiek paaiškinti savą mįslį.

Perskaičius vieną ir kitą straipsnius, t. y p. Vervos kritiką ir p. Naujoko atsakymą, persitikriui žmogus, kad Europos lietuviui netik karštai rupi kalbos grynumas ir dailioji veikalų pusė, bet taipgi jis laiko už reikalingą persergėti Lietuvos gyventojus nuo amerikiečių lietuvių, įnešančių į lietuvių literatiškąjį sandėlį netikusią literaturą taip iš savo turinio taip ir iš formos; maža to—jam rupi užgėdinti amerikiečius, atšalinti juos nuo darbavimosi literaturos dirvoje ir visas literatų prerogativas pasavina Lietuvos literatams (suprask—rašėjams, vertėjams, bei kritikams a la p. Verva). Ir dar maža to—p. Verva, geras lietuvis rupestingas sargas literaturos dabojąs ją nuo įsiskverbimo kalbos negrynumų, laikė už pareigą išreikšti ačiu amerikiečiams lietuviams už jų darbus literatūros dirvoje, už jų sunkiai už dirbtus dolerius, gausiai aukautus įvairių gerų bei naudingų raštų leidmui, įvairių konkursų garsinimui, įvairiems apšvietos plątinimo budams.

Padėka ištarta tikrai draugišku tonu: laikas, sakoma, ėsą amerikiečiams lietuviams susiprasti ir liautis gaminti mųsų literaturai netikusius veikalus, ir taip toliaus, toje prasmėje. Nežinau, ar galima rasti skaudesnį morališką smugį už mųsų nedėkingumą europiečiams broliams, kurie mus veda tobulybės keliu!.. Bet reikia neužmiršt, kad šiuom-tuom ir męs esame tėvynei prisidėję. Lietuviai, gal ir p. Verva šį-tą yra patyrę nuo amerikiečių. Pertai ir skaudu, matant, kad už gerus norus ir gerus darbus parodoma kumščią.

Tiek to. P. Verves užpuolimas ant amerikiečių abelnai ir ant p. Naujoko išskirtinai neatšalįs lietuvių nuo darbo; tik geistina butų, idant p. Verva ir „tutti quanti" pasimokintų aiškiai ir sveikesnėmis akimis žiurėti į dalyką.

Mųsų t. y. lietuvių, literatura nelabai tepageidauja po kelius vertimus vieno ir to pat veikala. Juk męs, manau kad ir p. Verva tame skaitliuje, gerai žinome, kaip ne greitai tesiplatina mųsų vientaučių tarpe d desnieji, o pertai brangesnieji, veikalai; ir jei pamatę išverstą vieną gerą didesnį veikalą, gerai sklei džiamą po žmones, pakišime jam kojį ir užbėgsime už akių su kitu gal šiek-tiek geresniu iš techniškos pusės, tad ar daug tuomi gero atnešime literaturai ir tautai? Jei bent tiek, kad sukelsime lenktynes, išaikvosime diktoką sumą pinigų ant to darbo, kuris jau yra atliktas ir duosime progą „kritikams" šuktelėti, peikiant vieną leidimą ir giriant antrą.

Męs turėtume atminti, kad mųsų literatura tik pradeda vystyties, kad tai tik tvora dar aptveriamas busimas darželis, kurį męs privalome užsodinti gėlėmis. Mums mųsų literaturoje trukšta daug ko: truksta gero veikalo politiškos ekonomijos, neturime supratimo apie tokius rašytojus, kaip Zoha, Hugo, Meterlinkas Gauptmanas, Ibsenas, Dostojevskis, Uspenskis ir daugybė kitų, lavinusių savo raštais visą žmoniją. Taip, mums reikia milžiniškų darbų, męs privalome išsižadėti ypatiškumų liauties žvisti į lenktynes literaturos leidimo klausime—męs turime dirbti, dirbti ir dirbti ir darbais savo gaminti busimoms gentkartiems ateitį.

Užmesta p. Naujokui jo butent amerikonišką garsinimosi budą.— Aš atsakyčiau ant tokio užmetimo šiaip: garsinama yra gero ir naudingo turinio veikalą, — pirmo, sekundo—garsinama, nėsa nėra kitokio budo platinti literatūrą, tertio—p. Naujokas nemanė, kaip to norėtų p. Verva įdėti pinigų kruvą į knygos išleidimą vien dėl to, idant jas paskui laikyti pas savęs. Gali p. Vervai netikti panašus garsinimosi budas,— o vienok jis tinka visur, visų tautų laikraštijai ir visiems skaitytojams ir tiks iki nebus išrasta kitokis garsinimosi budas.

Nemanau aš rašyti kokią „Raisto" apologiją, anaiptol ne—norėjau tik išreikšti savo nuomonę šiame dalyke, nėsarandu jį svarbiu mųsų literaturos klausime—o ypač vertimuose: męs nėsame ant tiek skaitlinga tauta, kad galėtume praplatinti savo tarpe net kelis, stambesnių raštų iš svetimų kalbų vertimus.

Rčk.

*) Neturiu po ranka „V. Ž." ir „T." negaliu *verbatim* privesti p. Verbos žodžių.

Žemės amžius ir jos ateitis.

Kiek metų atgal, Anglijos profesorius Darvin apskelbė savo nuomonę, kad žemė senumo esanti ne mažiau vieno šimto milijonų metų. Prancuzų astronomas Flammarion mums sako, kad žemė yra sena mažiausiai 50 milijonų metų. Nabašninkas lordas Kelvin buvo apskaitliavęs žemės gyvenimo metus į 10.000.000. Veliaus, jau prieš pačią mirtį apskelbė, kad pirmasis jo apskaitliavimas buvo permažas; labjau išstudijavęs, jis priėmė Darvino nuomones apie žemės senumą.

Biblija, arba taip vadinamas, šventasis raštas tvirtina, kad žemė buvo sutverta 6000 metų atgal. Bet tuos tvirtinimus visai išgriovė mokslas, vadinamas geologija (mokslas apie žemę). Didelis geologas Lyall, pirmasis ėmė tyrinėt, kas tai yra akmuo. Jo tardymai be jokių užginčyjimu darodė, kad akmuo yra tai pati žemė, tik kietame pavidale. Pati žemė yra atskilęs saulės gabalas ir iš skystos, karštos masos suaušęs į kietą kuną. Tam suaušimui reikėjo laiko daugelio milijonų metų. Geologija tikrai ir neklystamai apskaitliavo, kiek laiko ėmė žemei suaušt, kiek laiko tvėrė suaušusi žemė be jokio angmens — tai yra akmens gadynė, kiek laiko tvėrė gadynė, kurioje atsirado pirmieji augalai: žolės, medžiai, iki atsirado ant žemės gyvi daiktai, iš kurių ir žmogus išsivystė.

Mažių mažiausiai žemė yra sena 100 000.000 metų.

Dabar yra spėjama, kiek laiko galės žemė išbut tokiame pavidale, kokiame yra. Mokslas mano, kad žemė galės dar gyvuot ir buti vekli daugelį milijonų metų. Iš to vienok nereikia spręsti, kad ant žemės visuomet bus galima žmogui gyvent. Žemė eina šaltyn ir gali but, kad ji kuomet nors visai užšals ir vėl ateis tipvadinamoji ledų gadynė. Mėnulis bene pergyveno žemė istoriją — jis jau užšalęs. Tačiaus švedų mistikas Stromberg nesenai apskelbė savo nuomonę, jog žemė nesulauks kitos ledų gadynės, kurią vieną jau pergyveno. Jis sako, kad žemė tuomet užbaigs savo buseną, kada išdegs jos vydurys. Amžiams bėgant, ugnis, žemės ysčiuje esanti, sunaikins visą medžiagą, užges ir viskas sustings. Anot jo, vidurinė ugnis palaiko žemę arti saulės. Netekus šito rinkio, sako minėtas švedas, žemė nupuls nuo saulės ir lėkdama per neišmatuojamas oro platumas, nuo vėjų trinimo įkais, užsidegs ir pražus.

Bet žemės užaušimui reikės bilijonų metų; todėl nervuoti žmonėliai tegul nenusimena ir nesirupina apie tragišką žemės ir visos žmonijos pabaigą. Atei tis turi neišsemamus stebuklus.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Keli paaiškinimai prie susivažiavimo nutarimų.

Smagu patėmyti, jog rubrika „Tėv. Myl. Dr. reikaluose" kuo tolyn, tuo labiau vis didinasi. Matome, jog pastaruoju laiku pradėta nemažai rašyti apie mųsų draugijos reikalus: pasirodė įvairųs naudingi patėmyjimai, nurodymai sumanymai, net protestai.... Šis apsireiškimas yra ženklu, jog mųsų draugija tikrai pradeda iš naujo gyvuoti (Dievedaduok, kad tik laimingai), ir negalima iš to nepasidžiaugti, ypač kad ir naujos kuopos jau pradėjo dygti...

Aiškus supratimas draugystės siekinių ir jos įstatų suteiks, tikimės, dar stipresnį stumėsį augimui šios mųsų draugijos.

Todėl šiame pasiūlę noriu tarti keletą žodžių apie rimtus patėmijimus p. K. Liutkaus, tilpusiuos viename iš paskutinių organo numerių.

Susivažiavimas pasiuntinių nuo kuopų TMD. padarė tulas permainas įstatuose šios draugijos. Ir apie tą kalba p. K. Liutkus.

Pirmiausiai apie— išbraukimą § 6 ir § 9 iš įstatų. Vienas iš minėtų paragrafų kalbėjo apie dalinimą knygų beturčiams Lietuvoje, kitasgi patarė šelpti moksleivius. Šiedu paragrafu tapo susivažiavime išbraukti, kaipo „neatsakanįs dabartinėms sąlygoms". Be abejonės tas išrodo įstabu. Tokie kilti mieriai negalėjo buti panaikinti be tam tikrų priežaščių ir, rasite, buvo stambi klaida, jog apie tas priežastis nebuvo parašyta ikišiolai plačiaus.

Dalinimas knygų beturčiams Lietuvoje buvo viena iš svarbiausių užduočių T. M Draugystės tuom laiku, kada Lietuvoje dar nebuvo leista savoji spauda. Tuose laikuose, kada lietuviškas raštas buvo uždraudžiamas ir persekiojamas lygiai, kaip kiekvienas ir minališkas dalykas,— tuose, paantrinu, laikuose platinimas raštų Lietuvoje buvo didžiausios svarbos reikalu. T. M. Dr-stė, dėlei maskoliško redo persekiojimų, turėjo pergalė i neapsakomas kliutis, organizuodama visą eilę atsakančių įstaigų, per kurias knygos paslaptai įlukė į laudies rankas. Platindama tas knygas, ji buvo angėlu-sargu lietuviškosios kalbos ir lietuviškojo spauzdinto žodžio.

Didelė tame buvo ir gili patrijotiška užduotis T. M. Dr-ės. Ačiu, iš dalies šitam mųsų organizacijos darbui, Lietuva susilaukė pagalios ir pas save namie legalizacijos savosios spaudos. Bet vos tik lietuviškoji spauda buvo leista tuojaus Lietuvoje pradėjo tvertis įvairios draugijos, tikslu kurių yra platinimas apšvietos laudies tarpe. Ir šiandien męs turime ten visą eilę panašių organizacijų Paminėsiu tik tokias draugijas, kaip: „Šviesa", „Žiburėlis", „Spindulys", „Mokslo Draugija" ir daug smulkesnių. Mieriai visų šitų draugijų yra vienodi, butent: platinimas apšvietos knygas ledziant, prelekcijas rengiant ir tt. Jeigu skiriasi jų tikslai kame nors, tai gal vienok partyviškoje tendencijoj, ypač pirmųjų trijų. Todėl, matome, jog, žiurint iš šitos pusės, Lietuva dabar yra daug patogesnėse sąlygose, negu męs, amerikečiai, turėdami vos šitą vieną draugiją ir tai dar visai apsilpnėjusią. Tuom tarpu vietiniai mųsų tėvynainiai daugiau reikalauja rupesties, negu Lietuvoje: mums gresia pavojus greito ištautėjimo ir paskendimo bangose amerikonizmo. Tą permato kiekvienas, tėmyjantis politišką į bėgį šios šalies.

Susivažiavime delegatai atkreipė ant to atydą ir manė, jog persimainius sąlygoms Lietuvoje, mums reikia su visa energija imties už darbo savo locnuose namuose; nes čionai dabar gresia didesnis pavojus lietuviškam gaivalui, negu Lietuvoje.

Šis manymas yra teisingas ir pilnai išteisina išbraukimą minėtojo paragrafo apie dalinimą knygų Lietuvoje.

Pagalios, vietoj panaikinto paragrafo buvo įdėtas naujas, pagal kurį draugija ir dabar dykai siųs knygas visoms įstaigoms atsišaukusioms ar iš čia, ar iš Lietuvos (Žiur. Susivažiavimo protokolą). Todėl TMD. numetė tiktai statų *savarankišką* dalinimą knygų, bet ne patį dalinimą. Ji ir toliaus norėjai siųs knygas, jeigu tik bent kokia *atsakanti* įstaiga panorės patarpininkauti.

Kodėl išmestas punktas apie šelpimą moksleivių.

Išmesdamas šitą punktą susivažiavimas turėjo mintije patarlę: du zuikiu vysi, nė vieno nepagausi.... Laikuose, kada tautiškas bruzdėjimas vosvos pradėo apsireikšti čionykščių lietuvių tarpe, kada darbo buvo be galo, o veikiančių įstaigų mažai,—tada męs privertė buvome „vyti du zuikiu", arba ir daugiau ant karto. , Kada TMD. įstatai buvo dirbami, tuomi laiku nebuvo dar kam rupinties moksleiviais. Teisybė, yra apie juos minėta įstatuose „Susivienyjimų", bet tos organizacijos turi perdaug kitų reikalų, kad galėtų atsakančiai rupinties moksleiviais. Tada ir T. M. D-tei tiko rupinties tais, kuomi niekas stačiai nesirupino. Dabar-gi —visai kits dalykas. Dabar turime „Aušrą", kurios tikslu yra vientik moksleivių likimu rupinties. Turime dar ir „Motinėlę", (kunigų palaikomą) šelpiančią dvasiškus mokslus einančius. Męs turime paminti, jog darbas yra visados juo pasekmingesnis, juo jėgos yra tvirčiau susispietusios į vieną ugnavietę. Teisybe bus ir tas, jog—juo labiaus vienodai prastą (nekomplikuotą) darbą męs turėsime, juo geriaus jį atliksime.

Taip ir su mieriais enkit mųsų T. M. D-ės, bet ir abelnai daugumo kitų mųsų draugijų: į įstatus paprastai įbraukiame tiek įvairių mierių ir visi jie (be ginčiaus) taip gražųs, jog paskui męs negalime susistvarstyti—kurį pradėti, o kurį palikti.....

Man-ding, T. M. D-stė, turėdama minėtąjį paragrafą apie moksleivius ir gyvuodama jau kelis gražius metus, dar nieko jiems nepagelbėjo, o rasi ir visai apie tą punktą buvo pamiršusi, atsimindama tik dabar. Taigi, ar mums priderėtų puošties dailiais mieriais jų neatsiekiant?

Manė nuomonė—išmetimas šito paragrafo ne tik, kad nekenkia draugijai, bet, atpenč, — jis paliuosuoja ją nuo nepanešamos sunkenybės, o sustiprina „Aušros" draugystę, koncentruodama visas visuomeniškas aukas į vieną įstaigą.

Rinkimas Centro Valdybos ant dvejų metų — Pasilieka atsakyti dabar ant vieno patėmijimo, butent: jog nepergeriausis yra ir šis nutarimas — „rinkti visą Centro Valdybą ant 2 metų".— Spręsti, ar šis nutarimas yra geras, ar blogas,—neapsiimu, nes pirm laiko kožnam tai išrišti nelengva. Gal bus blogiau, jo prisilaikant, o gal, rasite, ir geriaus... Laikas beabejonės tą parodys.

Guodotinas p. K. L. išstato priežastį, kodėl tas naujas įvedimas yra negeras. Privesime jo paties žodžius: „Ar kad vėla atsibutų panašus mirimas, kaip praėjusiai metais, per ilgą nesidarbavimą Centro Valdybos?" Taigi gerbiamam rašėjui eina apie tai, kad nepasiantrintų, ačiu tam nutarimui, tik ką praėjusis draugijos letargas. Bet, žiurėkit, lygtyčia ir susivažiavimas, bijodamas to pačio, ko ir p. Liutkus, tai yra: atsikartojimo betvarkės draugystėje, įvedė dumet nį terminą.

Susivažiavimas manė taip: Betvarkė draugijoje įvyksta ir iš apsileidimo viršininkų, iš vienos pusės, ir iš neapsipaži-

nimo jų su begančiais draugijos reikalais—iš kitos pusės. Prisilaikant metinio termino, mes kas metai turime, ar galime turėti, *visus viršininkus naujus*, kuriems ir prie geriausio noro iš jų pusės, ima nemažai laiko pakolai jie apsipranta su savo priedermėmis ir įeina į atsakantį taką. Tuomet tas viršininkų svyravimas atsiliepia pač os draugijos svyravimu. Išeinant iš šio manymo, susivažiavimas nutarė rinkti Centro Valdybą dviems metams ir tokioje tvarkoj, kad pusė viršininkų išeitų vieną metą, o kita pusė—kitą. Toks budas daleis turėti Centro Valdyboj visados apsipratusius su reikalais sąnarius ir iš kitos pusės—„naujas šluotas gerai šluojančias", (jeigu to reikėtų), ypatose naujai išrinktų narių. Kaip šits paaiškinimas išspruko iš protokolo, kurs buvo delegatų perklausytas—dabar nežinau.

Tokioje šviesoj matė minėtus reikalus susivažiavimas. Kaipo buvęs ir dalyvavęs tame susivažiavime, turiu patėmyti, jog susivažiavimas bandė kuogeriausiai išgvildenti ir sąžiniškai išrišti visus palytėtus klausimus. Ir jeigu jis kai-kuriuos gal negeriausiai išrišo, tai jį galima kaltinti viskame, tik ne stokoje gerų norų. Jam rupėjo draugijos reikėlimas ir prie to jis ėjo keliais, kokius jis skaitė geriausiais ir pasekmingiausiais. Jeigu ir visi draugijos nariai nus įkvėpti tokia is pat jau norais, tai galima tikėties, jog visi mes, draugai, netrukus susiprasime tarp savęs; viskas išsiaiškins, ir pasekmė tada — mūsų rankoje.

Kaipo pirmą bandymą prie to savitarpinio susipratimo, sveikiname straipsnelį p. K. Liutkaus, rimtoje ir švelnioj formoj, kur kiaurai matytis geri jo norai ir jo prielankumas, bei tikra rupestis apie gerovę T. M. Dr-ės.

K. Dzukas.

Slogučio liga.

„V. L." 31 N. patilpo 4 anti-protestai prieš kokį ten Pittsburgo T. M. Dr-stės protestą. Protestai, kaip ir visi norėjo, parašė, laikraštis užsipildo (ką reikt skaityt jei tuščias but?), bet dėl vien Zeuso-ilgabarzdžio, ką aš turiu su Pittsburgo T. M. Dr-stės protestais, mane vien akėja visi minėti protestantai? Nė aš tą protestą minėtai kuopai rašiau, nė po juom pasirašiau, nėgi aš diktavau, nė nuo tos kuopos T. M. Dr-stės seime delegatu buvau, kaip protestantai mane nor perkrikštyt, nes kuopa yra kuopa, ir susideda ir yra užlaikoma tokių žmonių kaip Mockeliunas, Miliauckas, Grabauckas, kurie jau čion Amerikoj tautos labui dirba, kada aš dar peteliškes Lietuvoj tebgaudžiau. Kaip išrodo, kiti mano, jog Pittsburge nėra žmonių turinčių protą, apart Bagočiaus, ir nieko Pittsburge nėra nuveikiama be Bagočiaus, ir jog Bagočius gal visą Pittsburgą už nosės vadžiot. Vyručiai, apsirinkat! Ten yra žmonės, kurie tyliai dirbdami daug daugiau yra nuveikę negu aš, tik tiek nelaimė, kad mus tautiečiams tas Bagočius yra taip gerklėj, jog ir sapnuo dami jį akyse mato „beardantį jų plėnus".

Kaslink „Gyvenimas ar mirtis", kad tautiečiai tuomi nebut įsigilę, gal T. M. Dr-stė ir dabar tebemieganti „tautišku miegu".

Draugai, ju o mažiau jųs apie mane bemįslysite, tuo mažiau jums mano paveikslas besivaidins kiekviename žingsny.

F. J. Bogočius-Bau-Bau.

Vagie, kepurė dega!

Taip ir su mus Chicagos ir Waterburio vyrais atsitiko. „Vien. Liet." 31 N. tilpo bent keturi nuosprendžiai ir visi vienokio turinio ir ant vienos ypatos cieliuoti—ant F. J. Bagočiaus, kad jis neva agitavo savo kuopai už protestą ant T. M. Dr. pirmininko p. Balevičiaus, kam jis reikalavo kelionės į Scrantoną lėšas ($26.50.) O patis nė neapsižiurėjo, kaip parašė bent keturis protestus ant Bagočiaus; bet visi keturi nekalto turinio, ir jokios agitacijos; taip vyrai... jųs niekad neagituojat, jųs ne socijalistai. Tai tik jie už save agituoja, o jųs ant galo jau begedžiai, ir da drįstate meluoti visuomenei, jog tai neva jųs buvot tik septyni; tai kam likusieji delegatai esą balsavo užmokėjimą kelionės lėšų p. Balevičiui. Bet aš, vyrai, nepamiršau, kaip šiandien matau rezultatą balsavimų: buvo 7 balsai (t. y. tiek kiek Chicagos ir Waterburio buvo delegatų) už, o tik 5 prieš tą $26.50. Gal jųs sakysit: tai kodėl kiti delegatai nebalsavo prieš. Ak delegatų buvo suvis 20. Nebalsavo dėlto, jog jųs kreipėt visą reikalą (t. y. traukėt net iki pačios 11 valandos), kad kiti delegatai net nuilso ir jau buvo prasišalinę ant pailsio, tai tokiu budu jųs ir laimėjot. Ant kiek duodasi matyt, tai jųs mažiau dedate svarbos ant tų $26.00, kaip ant vienos Pittsburgo kuopos protesto, ir nors jųs džiaugiatės, jog tai neva tik vienas Bagočius protestuoja, bet apsirinkat, ir tik vien dėl to jus džiaugsmo protestuos ir kitos kuopos. Protestuoju ir aš netik kaipo sąnarys, bet ir kaipo minėto susivažiavimo delegatas, o vis tik vien dėlto, kad jųs dideli vienpusiai, — vienus perdaug garbinat, o kitus net šmeižiat. Delko net ir aš, kad ir buvau iki šiam laikui nepartyviškas, bet nuog šiandien išeinu iš kantrybės, ir nors daug kartų šaukiau į vienybę jus su socijalistais, atsitraukiu nuog jus su panieka ir pasibjaurėjimu, ir kada p. Pukas mokėsi posmertinę Bagočiui, tai galėsi užmokėt ir man (iš S. L. A.). Bet iš TMD. neturit galės išbraukt, nes nėra posmertinės Visų tų protestų („VL." 31 N.) yra ypatingas vienodumas garbinime Balevičiaus, kaipo kokio karžygio, atgaivintojo TMD. Bet ant kiek aš atmenu, tai mus kuopa atgijo pirma p. Balevičiaus pirmininkystės, nes jau antrą susirinkimą laikėm, kad balsavom už Balevičių ant pirmininko, taipgi temijau, kad ir kitur kuopos pradėjo krutėt pirma negu Balevičius tapo išrinktas į pirmininkus. Tai kamgi ir vainikuot tais neužtarnautais laurais ir vadint neturtingu moksleiviu, kada jis visai tokiu nėra. Ant galo jei draugas Balevičius norėjo gauti kelionės lėšas, tai kodėl pirma laiko nepagarsino organe visų kuopų ir sąnarių žiniai, bet tyliai ir slaptai darė, kad geriau pasisektų, arba kad ir kiti delegatai nereikalautų savo lėšų. Kaslink svarbumo pribuvimo Balevičiaus ant minėto susivažiavimo, tai aš kaipo buvęs delegatas, nemačiau jokios tame svarbos ir galiu tikrint, jog butų atsilikęs minėtas posedis ir be Balevičiaus da gal ir rimčiau. Kad ne Pukas ir da keletas panašų, tai ir S. L. A. seimas butų užsibaigęs čielu pusdieniu anksčiau.

Tai taip,—aš ir gi protestuoju prieš mokėjimą Balevičiui $26.00, Ir jei nesugrąžįs jų į TMD kasą tai aš ir pareikalausiu kelionės lėšas iš Bosto no į Scrantoną, nes aš neturė jau jokio mandato ant kitokio seimo, kaip tik vien ant T. M. Dr.

A. P. Raulinaitis.

Nuo redakcijos. Patal pinam protestus šių ypatų tik dėlto, kad jos yra buvę susivažiavimo delegatai. Kaip matosi, vienok, jos menkai tesirupina pačios Tėvynės Mylėtojų Draugystės reikalais, tik veda diskusijas apie keletą dolerių. Toliaus panašių protestų nuo pavienių ypatų nepriimsime. Kaipo TMD. organas spauzdinsime tik tą, ką kuopos nutars.

Atvirus laiškas draugams T. M. Dr. sąnariams.

„Vien. Liet" 31 ame num. randame veik visą lapą užimtą atsakymais ant kilusio Pittsburgo kuopos „protesto" prieš nutarimus buvusiojo pirmojo TMD. susivažiavimo.

Negaliu buti nedėkingu rašiusiems už jų jausmus, ant kurių jie pasiremdami gynė mano ypatą nuo užsipuldinėjimų.

Bet, kadangi minėtasai „protestas" protestuoja ne tiek prieš susivažiavimo nutarimus, kiek prieš mano ypatą; kadangi jame yra grumojama daugiausiai tik mano geram vardui, ir—kadangi mano geras vardas privalo *man* daugiau ar mažiau rupėti — todėl *man* visų pirmiausia ir reikėjo ant jo atsiliepti. Jeigu aš to nepadariau, tai reiškia, kad aš nenorėjau to daryti ir skaitytojai dar už didesnį pasižeminimą ant panašios formos „protestų" atsiliepdineti. Tylėjimas nevisados reiškia sutikimą: kitą kart jis yra ženklu paniekos ir ignoravimo (nepaisymo).

Todėl ir ateitėje labai meldžiu draugų neginti mano ypatą nuo užsipuldinėjimų: kada bus tam tikras reikalas, aš pats mokėsiu save apginti ir podraug stengsiuosi apginti vardą organizacijos, jeigu jam, pagal mano išmanymą, grės pavojus, Kas nori sau garbę ir visuomenei naudą suteikti „protestais" (tie mųsų protestai labai primena garsųjį lenkišką, „liberum veto"—ačiu kuriam toji tvirta anuose laikuose viešpatystė griuvo), lai jis sau tą daro, jeigu jam sąžinė leidžia ir laikraščio etikai tas nekenkia. Ateitėje ant panašių protestų iš mųsų šalies atsakymu tebuna—darbas.

Nei aš, nei draugai, nenorite rubrikoje „Tėv. Myl. Dr-ės reikalai" matyti mešlyną. Todėl nei patįs to nedarykim, nei kitiems bereikalingais atsakymais progos duokim.

Širdingai apie tai visus są draugus meldžiu,

Jųsų tarnas

B. K. Balevičius.

P. S. Pitsburgo kuopa lai nepalaiko šių žodžių už įžeidimą: nieks jos nekaltina, nes ji darė ir manė, ką jei delegatas pasakojo. O kad šis pastarasis, galbut nenorems, iš teisybės išėjo—tai ne jų tame kaltė. Jiems, rašite, už gerą galima paskaityti atjautimą bei rupinimąsi likimu T. M. Draugystės.—

Štai jau mėnuo baigiasi nuo pastarosios TMD. atskaitos, ir vėl su džiaugsmu pranešu mųsų draugams, kad ir per šį mėnesį suplaukė pusėtini įmokėjimai. Ačiu už pradžią Susivienijimui Liet. Am jau ir draugijos sukruto remti Kudirkos raštų išleidimą Štai Simano Daukanto dr-stė iš Chicagos prisiuntė tam gražiam tikslui net $37.40. Reikia tikėties, kad ir kitos drstės nepasiliks nepaankavę pokokį desėtką ar daugiau dolerių tam šventam darbui.

Kada mųsų draugija skaisčiai žydės, tai ir protestų lipintojai turės nuleisti akis. Kuopos visur sukruto prie darbo, atsiranda ir pavienių, kurie prisideda su auka.

Waterburio 9 ta kuopa parengė viešas prakalbas 18 tą rugp. Nors jau turim vieną kalbėtoją, bet meldžiame, jei kuriam iš apylenkės kalbėtojui butų paranku, į čionai atsilankyti ir paagituoti TMD ir apšvietos reikalams, už ką vietiniai bus labai dėkingi Bus aiškinami draugijos mieriai, velionio Kudirkos bijografija ir jo darbai nuveikti mųsų tautos labui.

Apyskaitos.

ĮPLAUKIMAI:

„VL." 29 N buvo išde	$476.47
Schenectady, N. Y. nauja kuopa	19.80
„ „ Kudirkos raštams	3.23
Už knygas nuo Olševskio	18.13
Valparaiso, Ind. 66 kp.	.90
Traverse City, Mich.	1.20
Chicagos S. Daukanto Dr-tė Kud. raštams	37.40
Pittsburg, Pa. kp.	4.50
Waterbury, Conn. 9 kp.	4.20
28 kuopa	1.20
Pavienis J. Vaskevičius, Easton, Pa.	.60
auka išdan	.40
Viso išde	$568.03

A. J. Povilaika
TMD. Centro išdininkas.

PINIGŲ PREKĖS.

Siunčiant pinigus į Lietuvą:

100 rublių	**$52.25**
500 rublių	**$259.90**
1000 rublių	**$518.65**

Siųskit per J. J Paukštį 120 Grand st. Brooklyn, N. Y.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Finų seimas vėl eina pirmyn. Atsidarius pirmiems posėdžiams, perėjo seimo vedėjų rinkimai. Dantis griežė caro valdžios šalininkai, kada seimo prezidentu tapo išrinktas revoliucijonistas Svinhufvud, pagal profesiją teisėjas iš „jaunųjų finų" partijos, taip gi, kada pirmuoju prezidento padėjėju buvo išrinktas—socijalistas.

Atidarant naujai sušauktąjį finų seimą, šio krašto generalgubernatorius Beckman labai ruščią pasakė valdžios prakalbą ir caro vardu pagrumojo, kad seimas nebandytų Finlendijos skirti nuo Rusijos. Caro žodžius perskaitė trimis kalbomis: rusų, finų ir švedų. Jo kerštingas tonas tokį įspudį ant tautininkų atstovų padarė, kad ant caro kalbos atsakymą nutarė sutaisyti anoj pusėj uždarytų durų, bijodamies į kliuti į caro nagus. Tik socijalistai nutarė viešai ant caro kalbos debatuoti. Iš seimo pirmininko Svinhufvud prakalbos matosi, kad finai nori tik su patim caru susinešti, pralenkiant ministerius, ir kad carą tik savo kunigaikščiu ant visados skaitys, o ne caru.

Kynai pradeda vėl rusus pas save banituyt. Tientsine tapo sumuštas rusų konsulis Poppe, kurs vargiai beišgyvįs.

Persija. Revoliucijos centras vis da teberuenia aplie didelį miestą Tabrizą. Sachas buvo sutraukęs didelius būrius raitelių, pėstininkų bei saulių ir visą tą ruščią spėką pasiuntė jau galutinam revoliucijonistų išrausimui iš taip pavojingo centro. Bet šacho kariumenė įpuolė į spąstus: vieni revoliucijonistai ją apsupė iš šonų, kiti sudegino prieky ir užpakaly tiltus. Kariumenė likosi baisiai sumušta ir revoliucijos vėlukas vis da tebetriumfuoja Persijoje.

Turkija. Naujas sultano viešpatijos pertaisymas eina pastebėtinai sparčiai. Jaunaturkių revoliucijoniška partija ant tiek toli laimėjo, kad iš jų partijos tapo sutvarkytas naujas ministerių kabinetas. Seniejie sultano šalininkai visi išlakstė, tuli net į užsienius pabėgo su visais turtais ir haremais (pačių abazais). Konstitucija, kaip elektra perėjo per liaudį ir rodos atgimdė ją. Taip nuožmų vardą įgijusi kariumenė, pasirodė spindančioje šviesoj: iš Salonikų sugrįžę į Konstantinopolių kareivių buriai atidarinėjo kalėjimus ir paliuosavo dideles minias suimtų politiškų ir kriminališkų žmonių. Laisve visur džiaugiasi.

IŠ VISUR.

Nauja Zealandija, tas darbininkų apdainuojamasis rojus laukia šioms dienoms nepaprastų svečių — amerikonų laivyno, kurs ligšiolai bastosi ant Ramaus Okeano. Šios respublikos prezidentas Ward turi paruošęs puikų albumą, auksu ir sidabru aptaisytą, kurį įteiks laivynui, kaipo dovaną prezidentui Ruzvelt.

Į Rymą nuvažiavo keletas katalikiškų vyskupų ir New Yorko arci-vyskupas Farley. Nuvežė surinktas iš Amerikos aukas, taip vadinamus „Šventa Petro skatikus". Neužiurint į badmečius, katalikų sudėta milžiniška „šventa-petrių" suma — apie milijoną itališkų lirų, kas tris syk ius perviršija senovės popiežių algą, kurią imdavo kaipo karaliai.

Aštuoni šimtai Paryžiaus socijalistų, nusisamdę specijališką traukinį atvažiavo į Belgiją ir apžiurėjo dvi didžiausias vietinių socijalistų kooperacijas: „Liaudies Namis" Briusseliuje ir kooperaciją „Vooruit" Gentoje. Francuzai socijalistai patįs ruošiasi įkurti Paryžiuje didelę kooperaciją, kur bus hotelis, restauracija ir sąkrova.

Ties Coal Creek, Kanadoje, staigu įlužo nemažas žemės plotas į anglių kasykles ir užbėrė gyvus 23 angliakasius. Nors skubinai griebtasi juos atkast, bet 40 pėdų ne taip lengva ir spartu pergręžt. Ar išlanks pragelbos gyvi palaidoti?

Paryžiaus darbininkai buvo surengę ant rugpjūčio 3 visuotiną streiką, kaipo protestą valdžiai už neseniai padarytą streikininkų išmušimą apielinkėje Vigneux, kur kareiviai sušaudė 18 darbininkų. Vienok visuotinas streikas nenusidavė. Buvo tik šiurtur padaryta demonstracijos, giedota marseliete ir ant žuvusiųjų kapų uždėta gerų vainikai.

Sekantis paveikslėlis parodo Rusijos juodašimčių dorą. Kišenevos mieste „tikrųjų rusų" (juodašimčių) narys Botezat išoko į karietą, kurioje norėjo apkabinti važiuojančią ponią Malajienę. Ant rytojaus „tikrųjų rusų" laikraštis „Drug" šiaip tą atsitikimą aprašė: „Vakar kaži-koks žydas vidurdieny norėjo apiplėšti ponią Malajienę".

Iš Anglijos dabar pradėta gabenti į rytų Indijas labai ypatingą tavorą, butent paprastas kates, kurių tikslas busiąs kovoti su maro liga. Anglijos valdžia apsiėmė pristatyti indijiečiams iki 300.000 kačiu. Medicina išradusi, kad ten maras nesiplatina, kur katės laikomos.

Wormse, vokiečių armijoje susekta pastebėtina vagystė. Vienas pėstininkų seržantas Leinweber tapo suimtas važiuojant ant dviračio, kurs visas buvo apraišiotas skuduriais. Atraišiojus rasta apie 800 kareiviškų patronų. Paskiaus surasta, kad iš vyriausios sąkrovos jis buvo išvogęs 42.700 aštriai šaunamųjų patronų ir sudėjęs pas tulą šundaktarį Appelhans. Kur jie tą milžinišką šuvių skaičių padėjo, da neištirta. Abudu suimti.

Kanadoje užsidegė dideli žemių plotai šimtamečių girių. Gaisras su žaibo greitybe pasidriekė visu pakraščiu labai sraunios upės Elk, ir viena diena apsiautė ten gyvenančius kolionistus. Liepsnos pradėjo

ryti netiktai pavienias farmas ir kaimelius, bet paleido į pelenus čielą miestą Fernie, kur nemažai buvo ir lietuvių gyventojų. Daugumas šoko gelbėties į upę, bet per vandens sraunumą, nuskendo. Viso sudegė žmonių į 200 ypatų. Gaisras vis da tebesiaučia. Tukstančiai žmonių liko bepastogės ir maisto.

Garsus Vokietijos aeronautikas, grapas Zeppelin pasiždėjo išlekti su savo išrasta mašina į orą ant 24 valandų kelionės. Bet jo projektas tapo gana nesmagiai suardytas per kunijos, kuri trenkė į mašiną ir visiškai ją sugadino. Vokietijos valdžia ir visuomenė suaukavo Zeppelinui 500.000 dol., kaipo atlyginimo nuostolių jo pastebėtinuose bandymuose.

Viename iš didžiausių Prusijos uostų, Sztetine, kapitalistai apšaukė milžinišką lokautą ir išmetė iš darbo daugiau kaip 50.000 darbininkų, kurie laivų dokuose nenorėjo priimti nutrenkimo algų.

IŠ AMERIKOS

Geri įstatymų davėjai.

Georgijos valstijos legislatoriai yra pagarsėję savo pažangumu ir reformomis. Dabar jie laiko savo posėdžius Atlantoje, ir taiso visai valstybei įstatymus. Nesenai jų buvo išleista įstatymai, kuriais draudžiama viešose vietose kazyruot iš pinigų žinomą lošą „pokerį. Kaip nusistebėjo gyventojai, kada anądien slapta policija suėmė Kimball hotely penkius legisliatorius bekazyruojančius... tą patį „pokerį"! Jie mat į savo įstatymus neti kėjo.

Pasimirė įžymus kunigijoje reformatorius.

Netoli New Yorko, savo vasarinėje rezidencijoje, Fernleigh, pasimirė liepos 21 d. pagarsėjęs episkopalų vyskupas, Henry C. Potter. Jis atsižymėjo tuomi, kad savo vyskupijoje stengėsi bažnyčią suartint su bėdinaisiais žmonėmis, ir įvedė joje gėrimų pardavinėjimus. Velionis turėjo daug priešų kunigų ir svietiškųjų tarpe už savo aštrų liežuvį.

Socijal-darbininkai keičia kandidatą.

Socijalistų darbininkų partijos kandidatas Preston už draudė save statyti kandidatu ant prezidento ir iš kalėjimo raštu griežtai atsisakė. Todėl ant jo vietos įmainytas tapetulas Augustas Gillhaus, iš New Yorko, amato — inžinierius.

Automobilių trustas.

Sužinota, jog organizuojasi didelis aštuonkojis žvėris — automobilių trustas. Į jį įeisi daugelis įžymių piniguočių tarp kitų keletas ir Morgano atstovų, kurie nors viešai neišsiduoda, vienok matomai nori sugriebti po savo kontrolę naują trustą. Jo pramonėn busią įdėti 25 milijonai dolerių.

Plyšo debesys.

Verdi, Nev. nusviro ant gyventojų baisus debesys ir plyšo. Krisdamas vanduo užmušė šešius žmonės ir daugelį sunaikino bandos ganančiosi ant laukų. Triobas ir medžius vanduo nunešė į slėnius.

Milžiniškas gelžkelių streikas.

Pradedant nuo Kanados, baigiant Amerikos viduriu išėjo į streiką 12.000 mechanikų, tarnaujančių ant Canadian Pacific Railway. Prasidėjo Winnipegoj ir išsiplėtė iki St. Paul sistemos. Manoma kad tas streikas ilgai pasitęs. Abi pusės rupestingai prie to prisiruošę.

Perkunijos suvaldytojas maino savo amatą.

Garsus elektrikos užkinkytojas į telegrafus, telefonus, traukinius, stritkarius, ect., Thomas Edison apsiskelbė pamesiąs užsiėmimus su perkuno rykšte — elektrika, o užsiimsiąs dabar chemija. Elektrikos išradimais jis prigyveno turtą iki $25.000.000.

Turkai išeiviai sultanui dovaną rengia.

New Yorko jaunaturkiai ir sirijiečiai, išgirdę, jog jų tėvynėje Turkijoj įvyko didelės permainos, tai yra,jog sultanas davė konstituciją, susirinko, pas turtingą savo viengentį, vaizbuną Salima Elias ir sumete didelę sumą pinigų, kuriais žada nupirkti karišką laivą ir pasiųsti jį sultanui, kaipo dėkingumo dovaną.

Socijalistų traukinys.

Socijalistų partija nusamdė specijališką traukinį, kuriame pervažiuos visą Ameriką garsus agitatorius Debs, kandidatas į prezidentą. Traukinys bus apkaišytas vėliavomis, vešapart Debso ir jo pagelbininkų, čielą vagoną literaturos dalinimui ir pardavinėjimui. Išvažiuos iš Chicagos rugpjūčio 30 d. ir sugrįš į St. Louis, Mo spalių 23 d. Kasdien apsistos keturiose vietose ir laikys kalbas. Brooklyne, N. Y. pribus socijalistų traukinys spalių 14 d.

$10.000.000 darbai sutarta.

Pittsburg, Pa. vietinė Pressed Steel Car Company padavė vieną iš didžiausių Amerikos pramonijoje kontraktą su Gould ir Harriman gelžkelių sistema, sulyg kurio bėgyj ateinančių trejų metų minėta kompanija turės padaryt 10.000 plieno karų. Visas tas kaštuos $10.000.000. Bet kada jį pradės? Jei dabar pradėtų, tai visi tų apielinkių bedarbiai nuo gatvių dingtų.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Thorp, Wis. Pas mus nieko ypatingo nėra; čia mėsam lietuviai farmeriai; bus iki 35. Nė nejunti, kaip naujas lietuvis apsiseda ant žemės; todėl jau galima tvirtint, kad pas mus yra didžiausia lietukininkų kolionija, nes kitur vis mažiau yra.

Pas mus tik tas skirtumas, kad dėjavimu nėra, ką dirbt ir ką valgyt, kaip kad miestuose dedasi. Dabartinis badmetis tegul buna musiškiems pamokslu, ypatingai vienstipiams vyrams, kurie germetije nieko nesirupina; o perstojus dirbt neturi kur galvą priglaust. Vasarą pusė bėdos, bet žiemą bus da sunkiau. Nėra ką tikėti garsinimams apie ateinantį germetį, nes dar gal toli!

Įstabus lietuvių budas; prie žemės nekimba, miestuose rugsta, sutaupijęs centą-kitą nuneša bankieriui ir paaukuoja, o pats dar labiau vargsta. Šimteriopai geriau butų, kad vietoj bankon pinigus nešt pirktų žemės gabalą; ten pinigas įdėtas atneš geriausį nuošimtį, nes žemės kaina vis kįla ir saugoja žmones nuo bedarbės ir bado. Sunku mųsų žmonėms įkalbėti apie naudingumą ukės: tiek metų darbuotasi uždėti vienur-kitur ukes, kolioniją; vis išėjo be pasekmės. Ir kaži, ar bus koks 250 lietuvių ukininkų Amerikoje.

Apmąstęs šį badmetį, dar kartą pranešu norintiems tapti ukininkais, kad pas mus yra žemės užtektinai, gali daugelis ukininku apsisėst. Neiš dirbta žemė prekiuoja nuo $10.00 iki $16.00 už akrą ant 5 metų išmokesčio. Norintieji platesnes žinias gaut, tegul rašo pas mane, įdedant markelę.

F. Mikolainis.,
Thorp, Wis.

Schenectady, N. Y. Pas mus laikai jau biskį pasigerino, daugumas darbininkų sugrįžo į darbą. Tik...ne visi už dyką gavo darbus. Čia jau įvedė madą mokėt prižiūrėtojams po 30—35 dolerius, tai tada gauni darbą. Pirma ketverių-penkerių metų atgal, to dar nebuvo; bet pradėjus lenkams ir rusams Schenectady apsigyventi, ir pradėjus jiems lįsti į kitų vietas bei siulyti už darbą pinigus, pamažu bosai priprato ir dabar jau labai sunku darbą gauti be pinigų. Kitas neturėdamas savų, turi pasiskolint nuo kitų ir duot. O darydamas aplikaciją, turi vienok pasirašyt, kad be pinigų darbą gavo; kitaip vistiek negautų darbą. Tas yra įvesta nuo pabriko viršininkų, idant darbininkai ne galėtų skųsti bosą, pareikalaudami pinigų, jeigu juos iš darbo atstato.—

Atsilankius draugui A. Žagarui pas savo draugą, buvo vietinių lietuvių surengtos prakalbos ant 25 liepos. Nors, dėlei laiko stokos, nė pliakatai ne buvo dalinami, vienok pasisekė ne mažas burelis lietuvių sušaukt. Prisirinko iki šimto ypatų. Vienam vietinių draugų atidarius susirinkimą, buvo perstatytas kalbėti drg. A. Žagaras, kuris savo plačioje kalboj nurodė darbininkų skriaudas ir kapitalistų šelmystes. Pasakė, kur ir kaip darbininkai gali surasti sau laimę, liepė šviesties ir jungties prie socijalistų, kurie kovoja dėlei pagerinimo darbininkų buvio. Išaiškino, kokia yra Amerikos valdžia, kokį jį duoda mokslą darbininkui; žmogus darbininkas čia tiek tik apsišviečia, kad galėtų ant lenčiukės parašą perskaityti, kad jam ten ir ten nevalia įeit, nes numins kapitalistų žoles.

Nurodinėjo Rusijos valdžios šunybes, kaip ji karia nekaltus žmones, kurie už laisvę kovoja. Priminė da ir karę Mandžurijoje, kuri daug nekaltų aukų prarijo. Kritikavo kunigų pasielgimus, kaip jie neina pagal Kristaus mokslą, bet pagal carų ir kapitalistų norus; kaip jie kryžium rankoje laimina, kad eitų žmonės vieni kitus mušti. O tą mums ir Kristus uždraudė Pasakė, kur yra dangus. Dangus, sako, ant žemės randasi, tik męs nežinom kaip jį surast. Sakė: „pažiurėkim į kapitalistus: ar jie reikalauja geresnio dangaus, kokį jie čia ant žemės turi? Jiems įvalios yra linksma ir jiems nieko ne stokuoja. Pažiurėkim į darbininką, kaip jis išeina iš dirbtuvės; jis tuomet išrodo į velnią panašus, tik ragų truksta. Tai mums sunkesnės peklos nereikia, kokią męs šiandieniniam surėdyme turime".

Kalbą užbaigus publika suteikė garsų pelnų plojimą.

Toliaus susirinkusiejie davinėjo įvairius užklausimus ant kurių drg. A. Žagaras atsakinėjo.

A. Gudzinas.

Scranton, Pa. Liepos 26 d. tapo čia surengtas visuomeniškas susirinkimas, paagitavimui žmonių prie išliuosavimo drg. Paurėno nuo caro nagų. Sušaukta visuomėne ant „Auditorium" svetainės, dėl surinkimo parašų, drauge buvo ir prakalbos.

Susirinkimo pirmininkas buvo F. Živatkauckas. Atidarydamas, paaiškino susirinkimo tikslą, po to buvo užprašytas kalbėti M. Valentanavičius, kurs aiškino už ką ir kokie žmonės papuola Maskoliui į nagus; tie vis, katrie kovoja už laisvę ir lygybę savo tautos, tai yra revoliucijonistai, socijalistai ir kiti. Toliau buvo pakviestas universiteto studentas Keistutis Šliupas; aiškino Amerikos istoriją ir laisvę ir kas ją suteikė Potam kalbėjo senelis kunigas Dembskis, katras nurodė savo kalboje mųsų priešus, kurie mus išduoda maskolių valdžiai į nagus. Anot jo, tai tie, prieš katruos męs klaupiame ant kelių ir viską išpažįstam dėl nuodėmių atleidimo. Jis sakė, kad nemažai tamė atsižymi mųsų kunigai, kurie nesigėdi pardavinėti savo brolius už pagirymo medalius nuo caro valdžios... Kol męs esą turėsim tokius širdingus caro valdžios tarnus, tol męs iš tokių prispaudimų ir nelaimių neišeisim.

Ant pabaigos kalbėjo mus garsus kalbėtojas Dr. J. Šliupas. Davė „peklos" kunigams ir Rusijos valdžiai! Taip gi priminė, kad reikia žmonėms mokslo; nes be to—niekas nebus. Sako: „Privesiu vieną pavyzdį iš gyvenimo tamsių žmonelių, katruos kunigai veda už nosies susivarstę. Nueina į bažnyčią, klaupias ant kelių prieš Dievą—tikros duonos šmotelį, prašo jo susimylėjimo ir pagelbos! Nesakau, kad duona yra niekai; duona yra šventa, bet ji negali tokios pagelbos suteikti, kokios žmonelės trokšta ir tokio susimylėjimo gauti, kokio reikalauja. Už tai visa viltis nueina veltui be pasekmių.

Paskiaus jis užkarščiavo ir socijalistams per kailį, už kišimąsi į moterų draugijėles susivažiavime Brooklyne, N. Y. Sąkė: „Kaip Lietuvoje buvo moterų susivažiavimas ten jie kišo savo snapus, kunigai vėl gi Kaune dengė savo skraiste. Kaip vieni, taip esą ir kiti tik pančioja moteris progresistes ir neduoda laisvai mįslyti; kožnas nori pasigauti į savo tinklą!.."

Po viskam buvo daryta kolekta idant uždengti svetainės kaštus, o likusius pinigus pasiųsti Paurėnui, jo bylos varymui. Bet tikrai ne žinau kiek tapo pinigų surinkta. Publikos buvo nemažas burelis susirinkusių.

Kožnas davę parašą už draugą Paurėną, išsiskirstė.

Bačių Juozas.

Naudingi patarimai.

Parazitų naikinimas.

Motinos, ypač bėdinųjų luomų, nemažai turi vargo su veisiančiais parazitais (utėmis) kudikių galvose. Tą nusikratyt yra sekantis lengvas budas. Reikia paimt žiupsnelį žuvies sriegų, įdėt į degtinės kvaterkutę ir kietai užkišus palaikyt dieną. Vakare, einant gult, suvilgyt kudikio plaukus iki odos ir aprišus su skepeta taip palaikyt iki ryto. Tada ištrinkti galvą — ir atlikta. Kartais sykio užtenka, o kai kada reikia paantrint. Nuo to skystimo reikia sergėt akis ir per nosis neįtraukt — nes tai yra nuodai.

Naudingumas žiovulio.

Suprantama, kad jus motina mokino, jog žiovauti ir tampyties yra negražu. Na, netikėkit tam. Štai vienas norvegų daktaras, Nageli sako, kad žiovulys yra vienas iš geriausių sveikatos lavinimų. Žiovaujant išsitempia krutinė ir kaklas, sujuda visi plaučiai. Gali but, kad žiovulį pati prigimtis suteikė, kaipo sveikatos lavinimui budą. Nėra geresnio išmankštymo gerklės ir kvėpavimo kelių, taip gi nėra geresnio vaisto nosių ir krutinės slogoms, kaip geras, sveikas žiovulys. Todėl, garbus skaitytojau, žiovauk širdingai, jei tik gali: žiovauk drąsiai, žiovauk su pasigėrėjimu, nes tai yra tavo naudai.

Apie vaikus.

Sveiki vaikai visuomet turi sveiką skonį ir visuomet jie mėgsta augalus ir vaisius, kaipo sveiką maistą. Kurie vaikai labai geidauja mėsos, tai žinote, tas geismas yra nenaturališkas ir nesveikas, Reikia atpratint.

Mažiems vaikams visai mėsos nereikia. Jų maistas turi susidėt iš pieno, kruopų, vaisių ir daržovių. Kiaušiniai vaikams yra gerai; tik nereikia kept: išvirkit čielus ar sumušę į košikę, vadinamą pautiene.

Vaikus iš mažuotės reikia mokint, kad nulupinėtų nuo vaisių luobeles, lupynas, žievutes ir išmestų grudus; tas viskas skilvy nesuverda ir labai tankiai pagadina vidurius ne tik kudikiams, bet ir suaugusiems. Ypatingai reikia sergėtis nuo grudelių, apelsinų, citrinų ir kit., kurie yra aštrus ir labai greitai surėžo vidurius.

Obuolių ir kriaušių žievės taip gi yra pavojingos, nes kaip jau žinoma, jos visi skilvy nesusimala; per tai tankiai apserga nuo jų liga vadinama „gastritis, kuri neretai ir gyvastį atima. Vaisių žievės yra prigimties suteiktos apsergėti vaisius nuo ore susidarančių nuodų. Todėl niekaip negalima jas valgyt.

PERŽVALGA:

—Apie lietuvių keliavimą į „šventas vietas" rašo „Viln. Žiniose" p. Stasys šiaip: „Suskurdęs, nuvargęs mųsų kraštas. Grįčios surukusios; vaikai apdriskę, purvini, nešukuoti; gyvuliai blogai šeriami, perkritę, liesi...bet...ar matėte kas nors ir kur nors, kad taip skaitlingai, o da darbymetės laike „šventas vietas" lankytų, kaip Lietuvoje... Kasdien lietuviai šimtais plaukia... į Vilnių, Čenstakavą, Verkų ir Žemaičių kalvarijas, Sidlavą, Alvitą... Kunigai samdo vagonus, telkdami į į juos sodiečių minias... O tuo tarpu namie tik seneliai pasilieka, — ir trilaukio ukio pudymas lieka neartas, kviečiai, linai neravėti, tvoros surusios ir tt.."

—p. Tadas Daugirdas, straipsniu „Gerai yra svetimas šalis pažinti, o savo — tai jau priedermė" praneša Lietuvos laikraščiuose apie pradėjusį gyvuoti Kaune, pramonės ir mokslo muzėjų. Prašo visuomenę šelpti pinigais ir istoriškais Lietuvos daiktų rinkiniais. Keletą rinkinių jau turi: iš geologijos, botanikos ir mineralogijos.

—„Lietuvos" 32 N. pasirodo ant scenos buvusis „Centr. Revol. Szelp. Komitetas", kurs praneša turįs išdė da $65.34, kuriuos išsiuntęs į kieno nors nurodytą reikalingą vietą—tautiškus reikalus šelpti— žada pasiduoti į rezignaciją (atsistatydinti).

—„Katalike" patilpo penkių kunigų protestas prieš... kun. Milukę. Mat protestas gimė iš kito protesto. Pittstone buvę susirinkę kunigai — taip giedasi tame proteste — ir jie nutarę protestuoti prieš kunigo Miluko dalyvavimus SLRK seimuose, prieš netikusi „Žvaigždės" vedimą ir prieš žmonių kurstymą vienų su kitais. Tą savo nutarimą nusiuntė „Žvaigždei", kuri žinoma, nerado reikalingu patalpint. Todėl dabar tas patilpo „Katalike". Pasirašo po protestu šie kunigai: Kaupas, Pankauskas, Szaulinskas, Kasakaitis ir Virgirda.

Biednas tas kun. Milukas! Čia šenadoriečiai, net su nuogų merginų paveikslais jį ruko, čia vėl atidarė ugnį jo konfratrai.

—„Kovoje" didelis subruzdimas, tai „negerų" socijalistų iš sąjungos metimas. Sziuom žygiu metama visai nedaugelis tik trįs: Szirvydas, Žagaras ir Bernotas.

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

jas arba atmeta. Jeigu atskaita buna priimta, tai kongresas paprastai palieka tą patį prezidentą da ant penkerių metų atstovu savo tautos tarptautiškoje taryboj. Aš turiu dadėt, kad kongresas taip gi peržiuri atskaitas ir tų viršininkų, kurie jau pasitraukia iš gildijų tarnystės, ir tiems iš jų, kurių atskaitos nebuna užgirtos, atimta buna tiesos patekti į prezidentijos kandidatus. Bet tas retai atsitaiko, kad tauta savo atsitarnavusiems vadovams išreikštų kitokius jausmus, apart dėkingumo. Kaslink jų gabumo, tai jau pats faktas liudija, kad žmonės iš prastų darbininkų, keliu visokeriopų ir aštrių bandymų atsiekę paaukštinimus, negali buti netikusiais piliečiais. Jų sąžiniškumą taip gi mųsų žmonės jau buna ištyrę ir visi žino; beje, mųsų draugijos sistema dabar yra tokia, kad kiekvienam žmogui brangiausis siekinys yra užsitarnautt savo piliečių paguodojimą. Papirkimas arba kyšiai yra negalimas daiktas mųsų draugijoje, kur nėra skurdo, kurį lengva butų papirkt, ir kur nėra turto, kuriuomi galima butų papirkt, ir kur pačios paaugštinimo tarnystėje sąlygos daro visai negalimu atsirasti intrigoms ir tekinėjimams bei vaikymamsi paskui geras vietas.

— Dar vieną punktą aš nevisiškai gerai suprantu, — aš tariau.— Ar gali buti išrinkti į prezidentus nariai liuosųjų profesijų, mokslo ir dailos žmonės? Mat aš dėlto klausiu, kad man nesuprantama, kokiu budu jie susilygina paaugštinime su tais, kurie save pašvenčia pramonijos pašaukimui?

— Jie nė nesilygina tarp savęs, — atsakė Dr. Lit.—Tie, kurie užsiima teknika,—inžinieriai, architektoriai ir kiti, jie taip gi turi savo profesijos laipsnius budavonės gildijose; nariai gi liuosų profesijų: mokslinčiai, teplioriai, literatai, paliuosuotiejie nuo tarnavimo tautai, — tie visi nepriguli prie pramonijos armijos. Ant to pasiremiant jie ir dalyvauja prezidento rinkimuose; bet patįs negali buti išrinktais. Todėl, kad viena iš svarbiausių prezidentavimo pareigų yra kontroliavimas ir disciplinos palaikymas pramonijos armijoje, taigi prezidentui ir reikia pereiti per visus tuos laipsnius, kad sąžiniškai atlikti savo pareigas.

— Tas labai išmintingas dalykas,—tariau aš,— bet jeigu mokslinčiai ant tiek nieko nesupranta pramonėj, kad negali likti prezidentais tai, aš manau, kad ir prezidentas ne viską nusimano. Paveizdan, jis menkai yra apsipažinęs su medicina arba vaikų auklėjimu. Ar gali tad jis atsakančiai kontroliuoti tokius visuomenės departamentus, apie kuriuos pats mažai nusimano?

— Jis to ir nedaro, — buvo atsakymas.— Išimant tą, kad jis visose draugijos klėsose prižiuri įstatymų pildymą, prezidentas nieko neturi veikti medicinos ar vaikų auklėjimo žinybose. Šios yra kontroliuojamos per savo rinktinių mokslinčių valdybas, kur prezidentui priklauso vieta tik valdiškojo pirmininkavimo su sprendžiamuoj ubalsu. Tie jų rinktiniai mokslinčiai, arba dekanai, žinoma, yra atsakomybėje prieš kongresą ir buna renkami garbės nariais iš tarpo mokslo ir medicinos gildijų, tai yra iš prasišalinusių nuo darbo mokytojų ir medikų.

— Ar žinote ką, — aš tariau, — tai jųsų budas — rinkti valdiškus komitetus balsais buvusiųjų gildijose ir jau pasiliuosavusių narių, yra ne kas kitas, kaip toks pat rinkimų budas, kuris ir mųsų gadynėje augštesnėse mokyklose buvo vartojamas.

— Ne jau gi!? — sušuko mister Lit.— Tai man tikra naujiena, aš manau kad ir daugumui iš mųs bus nuostabu tą išgirdus. Daug buvo ginčų pas mus apie tai, kuomet tokių rinkimų mintis žmonijoje užgimė; męs visgi manėme, kad tai yra da pirmą syk mųsų pasauly pradėta praktikuot. Tai šitaip! Girdi, jau tas buvo augštesnėse mokyklose! Ištiesų — tas žingeidu. Jųs turite papasakot man apie tai plačiau.

— Aš jums nieko daugiau negaliu papasakot, kaip tik tą, ką jau pasakiau, — aš atsakiau.— Jeigu ir buvo pas mus užsimezgusi jųsų laikų idėja, tai ji ir pasiliko tik užsimezgimu. Tokie rinkimai nebuvo plačiau vartojami, kaip tik kai-kuriose mokslavietėse.

PERSKYRIMAS XVIII.

Tą vakarą aš pasilikau dar truputį su savo šeimininku, po tam kaip ponios išsiskirstė. Jo pasakojimas apie dalyvavimą valdime ir rinkimuose tų piliečių, kurie jau tautai nebetarnauja, privedė mus prie šnektos apie tai, kokios gali buti pasekmės iš prašalinimo nuo tarnystos žmonių sulaukusių keturiasdešimtis penkių metų amžiaus.

— Keturiasdešimts penkių metų sulaukęs žmogus, — aš patėmijau, — gali da užsiimti fizišku darbu mažiausiai kokia dešimtį metų, o protišku darbu — drąsiai dar kokią dvidešimtį metų. Tuose metuose žmogų paliuosuoti nuo darbo, ypač da jeigu žmogus energiškas, greičiau išrodytų žiaurum dalyku, negu malone.

— Mano brangus, ponas Vest,—linksmai sušuko Dr. Lit, — jųs negalite sau įsivaizdint, kaip mums išrodo įdomios jųsų devynioliktojo šimtmečio idėjos, jųsų originališki sanprotavimai! Žinokie gi, o sunau praėjusios, ir vis gi tos pačios gentkartės, kad darbas, kurį męs atliekame, idant suteikti mųsų tautai gerą gyvenimą ir gausų išteklių, nėra pas mus skaitomas nė svarbiausiu, nė geriausiu dalyku žmonių gyvenime. Męs ant jo žiurime, kaip ant neišvengtinos pareigos pildymo, kurią savo laiku atlikę, turime buti nuo jos ant visados atliuosuoti, idant tuomet pilnai save pašvęst augščiausiam plėtojimui mųsų protiškų spėkų, nuojėgų ir gabumų, idant pilnai sunaudoti pasaulio gerovę dvasiškam atilsiui ir pasilinksminimams, dėl kurių prigimtis suteikė žmogui ir jo buseną. Ištikrųjų, yra padaryta viskas, kas tik yra galimu, apie lygų laiko padalinimą, apie visokių budų sunaudojimą, idant mųsų darbas butų pritraukiantis ir, ant kiek tai yra galimu, idant pati darbo išvaizda neišrodytų apsunkinimu.

Tą męs jau ir pasiekėme, už tai kad dabartiniam laike, apart išimtinų atsitikimų, darbas paprastai nenualsina, bet gana tankiai atgaivina žmogų. Ne kasdieninis mųsų darbas, o augštesnis ir daug platesnis veiklumas, kuriam męs po atlikimui savo pareigų pasišvenčiame, daro svarbiausį mųsų gyvenimo tikslą. Žinoma, ne visi ir dagi ne dauguma užsiima mokslu, teplioryste, literatura, arba apsišvietimu, kas priverčia guodot laisvą laiką, tartum gyvasties kokią dovaną. Daugelis žiuri į paskutiniąją savo amžiaus pusę, kaip ant pasilinksminimo perijodą, ir suvartoja jį ant kelionių, ant atlankymo senų draugų; tą laiką pašvenčia įvairiems, ypatiškai juos interesuojantiems dalykams ir užduotims, — tariant, tai yra perijodas ramaus naudojimosi visa taja gerove, kurią sutveriant jie patįs pirmiaus dalyvavo. Bet, nors ir skiriasi mųsų ypatiški palinkimai, męs visi sutinkame ant to, kad paliuosavimas nuo tarnystės yra mųsų draugijai pailsio laikas, — laikas, kuomet męs galime pilnai gėrėties prigimta mums tiesa, kuomet męs ištikrųjų įžengiame į subrendimo amžių, gauname pilną savystovybę, atsiliuosuojame nuo visokios kontrolės, naudodamiesi tuo laiku, kaipo dovana už mųsų pirmesnį triusą. Kaip jųsų laikuose jaunikaičiai nekantriai laukė dvidešimties pirmų metų, taip ir męs dabar laukiame keturiasdešimtis penktų metų. Dvidešimts pirmų metų męs tampame suaugusiais žmonėmis, keturiasdešimts penktuose metuose, mums prisideda antroji jaunystė. Subrendimo amžius ir tas, ką jųs pavadintumėt senatve, pas mus skaitosi puikiausiu gyvasties perijodu, puikesniu net už pačią jaunystę. Ačiu geresnėms sąlygoms dabartiniame laike, o svarbiausia — ačiu pilnam žmonių atsiliuosavimui nuo rupesčių, apie „duoną mųsų visų dienų", dabar senatvė ateina daugeliu metų vėliau, ir turi daug smagesnę išvaizdą, negu buvusiuose laikuose. Žmonės vidutinio kuno sudėjimo paprastai gyvena iki aštuoniasdešimts penių ar devyniasdešimts metų, ir sulaukus keturiasdešimts penkių metų męs esame, aš manau, fiziškai ir doriškai jaunesni, negu trisdešimts penkius metus turėdami. Mums keistai atrodo, kad tuose metuose, kuomet męs tik ką įžengiame į patį geriausį gyvasties perijodą, jųs jau pradėdavot mąstyti apie senatvę ir dairyties atgal. Pas jus gražiausis gyvenimo laikas buvo iki pusdienių, o pas mus—po pusdienių; antroji gyvasties dalis pas mus yra laimingiausis žmogui laimetis.—

Po tam, ant kiek aš pamenu, mus kalba perėjo su ant temos apie žmonių pasilinksminimus ir palyginimus jų dvidešimtojo šimtmečio.

— Viename atvėjuje, — Dr. Lit tarė, — yra didelis tame skirtumas: pas mus nėra nieko panašaus jųsų profesijonališkiems sportsmenams, tiems keistiems tipams jųsų laikų; dagi ir dovanos, už kurias varžosi mųsų atletai, yra ne pinigiškos, kaip tat buvo jųsų laikuose. Mųsų lenktynėse rupinasi kiekvienas tik apie garbę. Prakilnios lenktynės tarpe ivairių gildijų atstovų ir didelis kiekvieno darbininko pasišventimas savo grupei yra nuolatiniu dilgsniu arba pamasinimu ant kiekvienos rųšies žaislių ir lenktynių, ant vandens ir sausumos, kuriose vargiai jaunikaičiai dalyvauja daugiau, kaip rimti gildijų nariai atlikę savo tarnystę. Gildijų laivelių lenktynės bus sekančioje savaitėj, ir jųs ypatiškai galėsite apsipažinti su žmonių džiaugsmu, paeinančiu iš panašių atsitikimų, ir palygint jį su tuom, kas budavo tokiuose atsitikimuose jųsų laikuose. Rymo liaudies reikalavimas: „duonos ir žaislių" dabar yra pripažintas visiškai išmintingas. Jeigu duona, pirma gyvasties išlyga, tai pasilinksminimas— antra, sekanti iš eilės, ir tauta rupinasi pilnai užganėdinti tuodu piliečių reikalavimu. Dvidešimtojo amžiaus žmonės buvo taip nelaimingi, kad neturėjo nė vieno, nė kito. Jeigu jie butų turėję daugiau laisvesnio laiko, aš manau, jie tankiai nebntų žinoję, kaip tą laiką smagiau praleist. Męs niekuomet į tokį nelaimingą

(Tolians bus).

PILYPAS LANGMANN.

Baltrus Turazeris.

DRAMA TRIJUOSE VEIKSMUOSE, IŠ DARBININKŲ GYVENIMO PAIMTA.

VERTE **A. M-ČYS.**

(Tąsa).

kitų, tai ar teisingai elgiuos linkui savęs? Ko aš bijau... kam aš nukreipiu klausimą, — bet tai aš išties bijau, — net baisiai paika! Jie manęs bijo! Aš nieko nebijau, dėlto kad pinigai pas mane rankose... ir aš pasielgiau pagal tiesą.

Baltruks. (*išsigandęs*). Tėtuk... ne kalbėk taip garsiai... Tėtuk!

Turazeris. (*pailsęs*). Nesibijok, Baltruk... (*posmia*) aš gana bijau, užtektinai. Ji mane pažebos. O, moters, moters... — Prakeiktas šuva! — Bet dėl ko?! — Jis nori save išgelbėti—kas skęsta, tas rėkia (*susierzinęs*) bet aš gi! aš?!

SCENA IV.

Skubiai įeina Marė ir Ona Celberiutės ir pradeda garsiai šnekėt. Jos švariai apsirėdę. Rubai Onos puola į akis.

Marė. Štai ir jis! Męs da kartą atėjome pas tave, Turazeri, prieš rytdieną.

Turazeris. Na, jei atėjot, tai gerai... Bet generališkos repeticijos jum nereikia.

Ona. Ką jis kalba?

Marė. Apie generališką repeticiją aš girdžiu. Męs ne to atėjom. Aš tau tik noriu pasakyt, kad viskas išeis blogai.../

Turazeris. A, viskas išeis blogai?!

Marė. Tai mudviem vistiek.

Turazeris. Tatai?..

Marė. (*pykdama*) Aš dabar pas Klitcerį siuvėčkauju.

Turazeris. O-ho, tai turi protekciją?!

Ona. Teta.

Turazeris. A-ha! teta — tai meisterio pati!

Ona. O aš ten kur buvau pirmiau. Bet aš ir busiu priimta, jei bus liuosa vieta.

Marė. Mums dabar nieko netruksta ir nerei kės vilkties į purviną dažytuvę ir tėpliotis tenai dažais. Nereikės nešioti viedrai ir cėberiai šalto vandens ant augšto, neturėsime nieko bendro su šitais nešvariais darbais. Dievaži, kaip aš užganėdinta, kad išsiliuosavau. Na, ir gyvenimas buvo! Niekuomet nepamiršiu.

Ona. Blogiausia buvo dažai.

Marė. Žiurėk štai (*ji atkiša plėtmuotas ir randuotas rankas*) ir štai (*rodo kaklą ir akis*) net ikšiam laikui neišdila. Kiek netryniau kasdien kalkėmis ir neprausiau, nieko negelbsti. Jei da biskį, ir aš jau bučiau panaši į senį Adolfą. O žiemos šalčiai ir Kleplio priekabės kiek apsėjo!

Ona. Taip, taip, ką tiktai vienas Kleplys atsėjo!

Turazeris. (*ramiai*) Lyg aš jum patariu eit pas jį? Lyg jųs manęs klausėtės, kada ėjot ar išėjot? Vienok (*Onai*) tu pas mus niekados ir nebuvai.

Ona. Ačiu Dievui, kad nebuvau.

Turazeris. Judvi kalbate man, rodos padarėte kokį gerą. Man vistiek, eikite vyniot į bovelnos verpiamąją.

Marė. Mudvi tik taip šnekame... Bet žinok, kaip nori, mįslyk, bet aš tau pasakysiu: jųs patįs kalti, kad jums taip bloga pabrike,—jųs išvien senos bobos! Taip, senos bobos — šitas žodis jums ištikro pritinka. Viešpatie, kad aš bučiau vyru, ar išdrįstų su manim taip apsieiti ten koks Kleplys. Ištikro taip nebutų!

Turazeiis (*ironiškai*). O kaip gi?!

Marė. Juokis. Dėlko visam pabrike taip, o pas jus dažytuvėj blogiausia? Štai lygintojai — visai kitokesni žmonės!

Turazeris. Dovanokie, meldžiamoji, męs nabagai —bailiai!

Marė. Šitas mane ir džiugina, kad aš jus pastatysiu kaip reikiant. Rytoj dažinos, koks skaudus pas mane liežuvis; šitas jam nepereis dykai. Pamatysit! Senis nenaudėlis! Tfiu! Plėšia žmones ir neužmoka jiems, štriuopuoja ir tuo pačiu kartu svaido pinigus per langą. Aš pamenu, pas mus buvo maža, kudutėlė mergaitė, tik ką iš kaimo atėjusi; ji stovėjo palei mašiną ir taisė materijos raukšles; jisai įėjo, jije atsigrįžo ir tas sušuko: „penkiolika kreicierų štriuopos; Aš tau parodysiu, kaip prižiurėt darbą!" Kiek ašarų paliejo ta mergaitė už tą 15 kreicerų!

Turazeris. Lyg aš kaltas? Neužmirškie, jog tai nepersunkus darbas; kiekvienas jį gali perprasti per vieną savaitę; čia — ne spaustuvė, ne audimas ir šlipavojimas! Kaip meisteris paskirs, darbininkai ir turi pildyti!

Marė. Tu kaltas! Turėkitės išvien! Visi kartu sukilkit prieš Kleplį ir reikalaukite pridėjimo mokesčio. Vienok, kad jųs jo ir neįveiksit rytoj, jis visgi pašokinės. Jis varu norėjo priversti Oną — šitas visai nutiko ant rytdienos ir tada jis ją but priėmęs į dažytuvę. O, aš jam nieko nedovanosiu! Jis pamiršo mane!

Ona. (*juokdamos*). O, jis jau seniai našlių!

Marė. Tegul pasijieško, nenaudėlis, kokią senę!

Turazeris. Iš jųsų priežasties pakilo streikas. Dabar jau judvi nėsate pas mus ir nenorite su mumis likties; džiaugiatės, kad jums jau nereikia tokį purviną darbą dirbti. O męs turimė sėdėt ir išlaižyt tą košę, kurią jųs išvirėt. Dabar kas jum galvoj, bus taip ar kitaip; jus tas mažai gązdina, ar liksis Kleplys, ar ne; ar priims mus išnaujo direktorius, jum nė galvoj. Bet ką męs turime daryti, kad per visą mėnesį nėra nė guldeno uždarbio!

Marė. O, lyg tau gaila, kad Kleplį pavarys!

Turazeris. Mus greičiau pavarys, negu jį.

Ona. Tas tiesa. Jis turi turtą. Da ir direktorius jam kaltas tukstantį guldenų.

Turazeris. Jei nedaugiau.

Marė. Tai tu nenori mum pripažint, kad šitaip turi atsitikti! Ne dabar, tai kitą kart! Gearl, kad dabar papuolė, daugiau pritinkanti progą vargiai pasitaikys. Teisme galima papasakot, kas jis per paukštis ir jųs sątikiai išeis aikštėn. Jeigu tau šitas neaišku, tai nėra ką nė kalbėti.

Ona. Jųs vėla visi grįšit-prie darbo.

Turazeris. Aha, lauk!

SCENA V.

Tie patįs ir Turazerio pati.

(*Albina Turazerienė greit įeina ir tuojaus eina prie kudikio*).

Albina. Mano lėliukė, mano mažiulėlis! Miega mano mažas peliuks (*ima kudikį ant rankų*); miegok mano aniuolėli, miegok! Taip, taip, mano mylimas, kaip laukei mamos, mano mažas aniuolėli. Na miegok! (*Ji prieina prie Baltruko lovelės*). Na, o ką tu veiki? ėmei vaistus?

Turazeris. Jis labjau nori dešros.

Albina. Taip; dešros! Tau reikia valgyt košė su pienu.

Baltruks. Aš jos nenoriu!

Albina. Tu turi valgyt, kad daktaras prisakė. Ant saldumynų męs dabar neturime pinigų. (*Užtemija viešnias*). Aa, sveikos! Ką veikiate pas mus? (Į Marę) Tave galima pasveikint,—tu siuvėčkauji, o tas darbas, man rodosi, geresnis negu dažymas. Žiurėkite į Oną, kaip ji įsipuošė!

Ona. Skudurai, bet aš da kalta už juos.

Albina. Pavelyk, pavelyk, — puiki jakutė, o-ho, ir kišeniai po madai!

Ona. Sakau gi, kad da skolinga už ją.

Albina. Nieko nepadarysi, kad svietas madas vriko. (*Turazeriui*). Ar jis, tas mano zuikutis, nė syk neverkė be mamos, mano gerasis?

Turazeris. Apie ketvirtą valandą męs išvalgėm diktą torielką pieno su trupintu pyragu, o dabar męs miegam. Bet tas, tai visda spyrėsi, nenorėjo valgyt.

Albina. Buk išmintingu, Baltruk, tai aš tau rytoj parnešiu dešros ir išpildysiu tavo norą.

Baltruks. Tu visados taip šneki, o tik apgaudinėji mane.

Albina. Ne, ne, rytoj ištikrųjų! Buk tik geru, Baltruk, ar ne tiesa? Juk aš žinau, kas tau gerai, ką tu gali valgyti ir ką negali. Po tokiai sunkiai ligai

(Toliaus bus).

VARGŠES PRAKEIKSMAS

Tu, Dieve, kad malonės Tavo maldavau,
Kaip vergė, galvą nulenkus, suklupau;
Kaip tėvui skundžiausi, verkiau ir dėjavau,
Kankinausi badu, pusiau apalpau.
Tvirtau tikėjaus, kad manęs išklausysi.
Kad Tavę vargšės ašaros permaldaus;
Kad savo rustybe manęs nebkankysi,
Kad tėviška meilė, kaip vaikelį, glaus.
Bet, veltui! Tu visai manęs neužgirdai,
Nepriėmei karštosios mano maldos;
Suteikti man laimės, tu pas sau neradai,
Nepasiekė verkims Tavo valios šaltos.
Tu, kuris neapsakomoje gerybėj,
Vargšus ir našlaičius taip numylėjai;
Kurs pasaulį laikai vien meilės galybėj—
Kodėl mano meldimų negirdėjai?
Juk aš Tavęs, Tėve, ne turtų maldavau,
Ne garbę įgyt troškau, ne galybę;
Tik darbo, sunkaus darbo aš Tavęs prašiau,
Ir duonos kąsnio palaikyt gyvybę.
Ir kokis gi Tu Tėvas tatai mums esi,
Jei mums tik ašaras teiki ir vargus?
Jei milijonus badu baisum marini,
O keliems suteiki didžiausius turtus?
Štai ir aš iš savo tėviškos malonės,
Mirštu badu, kaip ir kitų daugybė;
Gal ir mane, kaip ir kitus vargo žmones,
Priimsi už tai į dangų linksmybę?..
Bet, žinai, Tėve, nereik man tos malonės,
Jai Tau ir ten da reiks žeminties, vergaut;
Velig jau man nešt tos pragarų koronės,
Negu ir tohau vergų buvio maldaut...

M. Lietuvaitė.

Iš Lietuvos.

Klikoliai. (Siaulių pav., Akmenės par.). Pereitą žiemą Klikoliuose atsitiko baisi žmogžudystė: iš nakties rasta išpiauta visa žydų šeimyna, 4 žydės. Vietinė policija žmogžudžių sujieškojimui pasiprašė talkon Mintaujos policijos šunį, tik-ką už kelis šimtus iš užsienio nupirktą. Apuostęs užmuštųjų lavonus ir jų drabužius šuo nuvedė policiją į viehus namus, kuriuose gyveno rusas „poselencas" Mefodijas Žernosiekovas su motina. Krėčiant rasta čia kraujo dėmės ir keletas pavogtų daiktų. Motina buvo tuojau suimta, sunus gi paspėjo pasislėpti,— pabėgo į Ameriką. Vienok Amerikoje, New Yorke Žernosiekovas liko suimtas ir nesenįai pargabentas Liepojun ir Kaunan. Kaune Žernosiekovas prisipažino užmušęs žydes.

Vilnius. *Duonkepių byla.* Liepos 9 (22) d. Vilniaus teismo rumai pradėjo nagrinėti bylą, prie kurios patraukta A. Poplavskis, B. Jacevičia, J. Ptaška, J. Likša, A. Latvys, K. Aževskis, A. Solochas ir F. Ilgevičia. Jie kaltinami dalyvavime socijalistų-revoliucijonierių partijoj ir slaptoj duonkepių profesijonalinėj sąjungoj. Gina advokatai Vrublevskis ir Janulaitis.

Darbininkų streikai 1905 m. Valdžia apskelbė žinias apie pabrikų ir darbininkų streikus. 1905 m. Kauno gub. streikų buvo 87, dalyvavo juose 9.236 darbininkai, Vilniaus gub 354 streikai, 16.094 dalyvavusieji.

Kaunas. *Marijavitės laidotuvės.* „Sev. Zap. Telegraf" praneša, kad laidojant (birželio 30 d.) 13 metų marijavitę-mergaitę, iš susirinkusios minios išsiskirstė kokia tai moteriškė ir, pamėgdžiodama marijavitų kunigo Tulabos giedojimą, pradėję juokinti susirinkusius. Kada šis, norėdamas ją nuraminti, peržegnojo ją kryžium, jiji spiovė į jį. Policija užrašė jos pavardę ir paleido.

Politikos byla Vilniuje. Vilniaus socijalistų-revoliucijonierių byla taip pasibaigė: 1 pasmerktas 4 metams katorgon, 5—2 metams 8 mėnesiams, 1 (moteriškė) —išsiuntimui, 1 išteisintas.

Mokslo kelionė. Garsusis mokslininkas Liudvikas Kšivickis ir p. Tadas Daugirdas išvažiavo iš Kauno pile kalnių tyrinėtų tarp Alytos ir Kauno.

Vilnius. *Duonkepių byla.* Duonkepių byla jau pasibaigė. Poplavskis pasmerktas 12 metų katorgon, Likša 2 metam tvirtovėn, Ptaško, Latvys, Solochas ir Ilgevičia 1½ met. tvirt., Jacevičia ir Aževskis 1 metams. Aževskiui užskaityta, kiek jis sėdėjo ligi teismo (daugiau 2 metų), ir jis paleistas.

„ *Viln. Žin.*"

ŠPIKUČIAI.

Teisdarys: Mano vaikę, mat tave pagavo vagiant. Ar tu manai, kad badas yra užtektinas išsiteisinimas?

Vaikiščias: Pabadauk keletą dienų ir pats pamatysi.

* * *

— Juozuk, aš tau rytoj ką nors nupirksiu mieste, nes tu visą dieną išbuvai geras.

— Mama, aš noriu, kad tu man birbinę nupirktum.

— Ne, Juozuk,—tu birbinę pusdamas man alasą kelsi.

— O, ne, mamyt! Aš tada duduosiu, kai tu miegosi...

* * *

— Tamista užmynei mano pačiai ant kojos. Aš reikalau jų atlyginimo!

— O, žinoma, su mielu noru: ana kur eina mano pati eik ir užmink jai ant kojos!..

* * *

Daktaras išrašo receptą. Neturtingas ligonis klausia, kaip tankiai imti vaistus.

— Tris sykius ant dienos, po valgio, — atsakė.

— Tai veli užrašykite, pons daktaras, kitokius vaistus, nes aš tik sykį tevalgau ant dienos, ir tai nevisada.

* * *

— Kur tamista taip skubinies su tom dviem dynėm?

— Velku jas mano vuošvei... Šįryt įsigeidė dynės ir išsitarė, kad už vieną dynę atiduotų pusę gyvenimo — todėl nupirkau čieli dvi!..

* * *

— Ir vėl mačiau sapne mano nabašninką vyrą.

— Taip? Tai jeigu da sykį tamistėlė pamatysi, priminkitė jam, kad jis yra man penkiais rubliais skolingas.

Krasos dėžutė.

J. Drusk.... Laišką sutrumpinom. Perrašant, reikia trumpai sutraukti tiktai svarbesnėsias žinias, be pamokinimų. Eilės tokiose vietose visai nedera. Sziaip jau—ačiu.

LSS 1mai kuopai. Tamistų „protestą" sugrąžinome. Kas reikalinga, išsiaiškino be protestų. Jeigu dar kas neaišku, tai Tamistos turite platesnę vietą savo organe. Butų geistina, kad vaidai iš „Kovos" nebandytų kraustyties pas mus. Ypač, kad jau ir Tamistos rašote, jog: „kuopa atsikračius nuo tokių vaidų kėlikų, sutvirtės ir gyvuos geriau negu pirma". Todėl vaidininkus atsikratę tų vaidų nepiatinkit patįs.

A. Bernotui. Straipsnelio talpint negalime. Pilnai sutinkame su Tamistos išvadžiojimais, kad toks tamistų kuopos socijalizmo platinimas, kaip spardymais draugų, nėra atsakantis. Taip gi apšaukimas nekaltų draugų padegikais yra daugiau negu hedoras. Vienok tokie pas tamistas apsireiškimai vargiai bus išgydomi laikraščiuose. Jie perdaug jau kriminališkumais atsiduoda. Beto tamistos turite savo organą.

Nubėgo. Žinutė iš New Haveno nebetilps, nes kitą, pirmiau prisiųsta jau patalpinome praej. numery.

Musų žingunė.

P. Norkus— „Gyvenimo chemija" (kritiškai-bijologiškas piešinėlis). *Z. A.*—„Męs ir kiaušiniai, „Iš popiežių gyvenimo", „Popiežius ir darbininkai". *Rčk.*—„Iš praeities". *Agurkas*—„Ant namų stogo pamatus stato". *J. Jlgunas*— „Išganymo pasekmės" (apysaka). *1mos kuopos LSS* — „protestas". *A. Bernotas*— „Apdenkite nors snapą, tad jus nieks nebegalės regėt". *J. Szukys*—„Daugiau pertikrinančių argumentų reikėtų". *J. Grinius*—„Sumanyti mieriai neišsipildė".

RAŠLIAVIŠKOS NAUJIENOS.

„Saulė" su šių metų 60 N. švenčia 20 metų savo ėjimo sukaktuves. Pradėjo eiti 1888 m. liepps 27 d. Senis Dom. Bočkauckas perleidžiąs rėdymą ir vedimą laikraščio sunui.

* * *

„Vil. Žinios" praneša, jog greitu laiku busiąs spauzdinamas „Paržvalgos elementorius" pritaikintas prie paskutinių pedagogijos mokslo reikalavimų. Jame busią apie 350 piešinių su daugeliu rašto. Autorius daugiausiai prisilaikęs Flerovo ir Vachterovo nurodymų. Toks elementorius lietuvių kalboje tai bus tikra aukso plytelė.

* * *

„Lietuva" pradėjo spauzdinti vertimą E. Zola romano „Rymas". Verčiama esą iš prancuzų kalbos, taigi iš originalo.

* * *

„Pirmyn" pradėjo spauzdinti 5-kių veiksmų tragediją „Krakas, paskutinis Arkonos kunigaikštis", parašytą Bronislovo Komorovskio, ô verčiamą (eilėmis) Jono B. Smelstoriaus.

* * *

„Keleivis" vėl atsijuokė ir 32 N. rašo, jog—ne mirs.

* * *

Žinomos dramutės „Paskutinė Banga" autorius, Br. Vargšas atsiliepja į visuomenę su šiokių pranešimu:

„Užbasgęs rašyti veikalą *Migla*, kuriame stengiasi aprašyti nelaimes, vargus ir nesusipratimą tarp lietuvių išeivių, iškeldamas aikštėn visus tuos darbus, kurie daug kenkė ir kenkia susipratimui bei apšvietimui Amerikos lietuvių, užmaniau pats jį išleisti. Veikalas parašytas belletristiškoj (apysakos) formoj. Bet, kad išleidimas surištas su dideliais iškaščiais, esmu priverstas kreipties į Jus, draugai, užkviezdamas ant prenumeratos, užkviezdamas į talką jos išleidimui, nes vienas beveik negaliu to darbo atlikti. Prekė knygos bus 75 centai. Tikiuosi, kad kiekvienas iš draugų bus užganėdintas. Siųzdami laiškus, ar pinigus, adrisuokit: Br. Vargšas, 927a. 33rd str. Chicago, Ill.

„RAISTA" (The Jungle)

Duodu Dovanai!

„Vienybes" ir „Lietuvos" Skaitytojams!

Kurie da neturite, reikalaukite.

Kuris neperskaitęs garsiosios knygos „Raisto", tai nors ilgai čia gyvenęs, bet Amerikos GYVENIMĄ, KYTRIBES, SUKTYBES, GEROVĘ ir VARGĄ visai mažai težino ir nemokės nuo nelaimių išsisaugoti, nes permažai kytrumo turi.

KURIS tik perskaitys „RAISTĄ", pažins gyvenimo mašinerijos surėdymą, dėlko iškyla bedarbės ir žinos, kaip visada darbą turėti ir atras daug yvairaus žingeidumų.

„RAISTAS" teip pageidaujama knyga, kad į visas civilizuotas kalbas išversta.

TA KNYGA sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „RAISTAS" didelė knyga vertybėje, puiki knyga savo teisingumu.

„Raisto" preke - - - - - - - - - - 1 doleris,
O laikrasztis „Vienybe Lietuvninku" arba „Lietuva" metams preke - - - - - - 2 dol.

Bet kuris naujai užsirašys metams „Vienubė L." arba „Lietuva" ir prisius ant mano adreso 2 dolerius—apturės „RAISTĄ" visai DOVANAI.

J. Naujokas,

Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Lietuviškas Advokatas

Elias Rosenthal

Perkėlė savo kanceliariją nuo 401 Grand st. po.

302 Broadway, 13 lubos (floor) **New York.**

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Zujaus kurį išpirkau iš kaslegarnės (Elis Island) 31 gruodžio 1907 m. ir užstačiau $10.000 kaucijos; kitas brolis Baltrus Zujus išvedė iš mane ir reikalauja tos kaucijos kurę aš užstačiau. Aš noriu žinoti kur jis randasi, kas apie jį žino duokit man žinia ant šio adreso:

Frank Zujus,
95 Clinton ave. Maspeth, L. I. N. Y.

Pranešame visiems draugams pributi ant mitingo Draugystės Laisvų Lietuvių Kapinių—ateinanti Nedėldienį vakare 5 valandą tai 16 tą d. š. mėn. ant salės J. Mačevičiaus 136 E. Main st. Plymouth, Pa. kur turėsime svarbių reikalų apie piknika.

Su guodone sekr. J. Simanavičia.

New Britain, Conn. 27 kuopa Tėvynės Mylėtojų Draugystės turės savo susirinkimą 20 d. Rugpjučio (August), ketvergo vakare; prasidės pusė po septynių, ant p. J. Skritulsko salės. Kviečiam visus senus, taipogi ir naujus, ateiti ir prisirašyti. Katras ateis ir prisirašys, tas gaus naujas knygas, kurios dabar parėjo. Vienas kitą paakvatįkite ir visi pribukite.

MUSŲ APGYNEJAI.

Be raudonųjų kunelių musų kraujas turi didelę daugybę baltų kunelių, yra labai svarbus, kadangi jų pareiga yra apginti kuną nuo užpludimo ligų perų. Kaip tik šitie perai užpuola kokį organą, smarki kova tarp jų ir šitų mažų kunelių įvyksta ir pergalė priklauso nuo padėjimo kraujo. Jei kraujas yra sveikas ir stiprus, užpuolimas bus atmuštas be ypatos žinojimo ko nors apie tai; bet, jei kraujas yra menkas, perai laimės. Gamta tave sužinodins su padėjimu tavo kraujo. Kaip tik jis sublogs, tai pastebėsi nenorą valgyti, silpnėjimą, blyškumą pailsumą. Tu reikalausi Trinerio Amerikoniško Eliksyro Karčiojo Vyno, kuris veikia tiesiog ant gromuliojimo organų, padarydamas prigimtą norą valgyti, sveiką sugromuliojimą, tyrą ir gausą kraują, stiprius nervus. Visose ligose šitų organų jis yra vienintelis paitikimas vaistas. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PIKNIKAS!

Parengė draugystė šv. Kazimiero iš Plymouth, Pa., ant SONS SOUC PARK, atsibus **Utarninke 18 d. rugpjuczio 1908 m.** Prasidės 9tą valandą rytė. Muzika bus kuopuikiausia.

Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, taip ir iš visos apielinkės, užkviečiame širdingai atsilankyti ant šio gražaus musų pikniko.

KOMITETAS.

ANT PARDAVIMO LOTAI.

Hilldale Pa. 7 minutų keliones iš Wilkes Barre, geroi vietoj parsiduoda pigei. Turinčiam pinigų gera proga į trumpą laiką padvigubinti pinigai nes ten kasdiena prekės kyla. Dasižinokite.

J. J. Paukštis & Co.
224 E. Main str. Plymouth, Pa.

15-tas metinis PIKNIKAS!

DRAUGYSTES ŠV. JURGIO, atsibus SUBATOJ **15 d. rugpjuczio ((Augusto)) '08** WASHINGTON CASINO PARKE. Prasidės nuo 2 val. po pietų.

Širdingai užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites pributi ant musų pasilinksminimo, kurio da taip niekad neturėjom. Parkas bus papuoštas ant tos dienos svečių lauciant kuopuikiausia.

TIKIETAS sąnariams draugyščių įeinantiems į korpore **dovanai.** Pavieniam kaip moterims, panelems taip ir vyrams **25 centai.**

Antras metinis piknikas.

Surengtas „Lietuvių Laisvos Draugystės", kaipo tai: Plymouth'o. Edwardsvilles, Luzernės, Wilkes-Barrės, Breslau, Wanamies, Nanti zokes Hanover, Rhonės — atsibus panedėlyje 31 d. Rugpjučio (August) 1908 m. Prasidės 9-ta valanda ryte, ant „SANS SOUCI PARK".

Pranešam lietuviams, kad ant šio pikniko atskiriam darže grajįs už $10 Bolę, lietuviai Plymoutho su Rhonės lietuviais, ant 3-jų po piet. Užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant to busiančio pikniko.

Užkviečia KOMITETAS.

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickevyčia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socijalistas gali but kataliku? Sodiečiams ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, pusl. 22 .... 10c

Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbinink judėjima ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c

Apuoko Sapnai. Čionai yra rinkinėlis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parašė juos gabus feljeton rašėjas Šliburis. Jo paveikslėliai aštriai siektelė visus opiausius gyvenimo apsireiškimus. Vietomis reikia verkt, vietomis juoktis Parašytą labai aiškioje kalboj, kad ir mažai mokantis lengvai skaito. Brooklyn, N. Y. pusl. 15c

Eglė Žalčių Karalienė. Dramatas penkiuose apsireiškimuose. Parašyta iš mitoliogiško senovės lietuvi padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 56 .... 15c

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 225 .... 50c

Girtuoklių Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 16 .... 10c

Gudri Našlė. Juokažaislė dvėjose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygutė perstato gana juokingoje formoj, kaip viena ukininkė našlė savo gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva perstatyt teatr mylėtojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40 .... 15c

Graudus Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmislijimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo philozophijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 39 .... 15c

Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų. Aukauja broliams lietuviams Musė Plymouth, Pa. 1900, pusl. 54 10c

Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 32 .... 10c

Išgriovimas Kauno Pilies (1352. m). Dramatas ketuiuose apsireiškimuose. Iš Lietuvos dėjų. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 85 .... 20c

Iš po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 16 .... 10c

Istorija Septynių Mekintojų. Akyv skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth Pa. 1904, pusl. 158 .... 50c

Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Sociologiškas piešinys. Knygutėje trumpa ir aiškiai parodo, iš kur musų laikuose gimsta įvairųs prasižengėliai ir nedorėliai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 22 10c

Įtekmė Socijališkų Sanlygų, ant visų kulturos šakų. Šią knygelę perskaičius galima daug pasimokint. Vokiškai parašė J Stern, Lietuviškai vertė J. Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pusl. 94 15c

Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje. Šią knygelę vertėtu kiekvienam perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 18 .... 10c

Kabalas. Talpinantis savyje 100 visokių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa. 1894, 10c

Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parašė Meneitis. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 26 .... 10c

Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje. Parašė Lietuvos Kareivis. Plymouth, Pa., 1894, pusl. 32 .... 10c

Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai). Sutaisė ir apgarsino P. Medekša. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 47 .... 15c

Kur musų išganymas? (Iš visur surinkta medega musų programui). Mano draugams. P. Daujotas. Labai akyvi aprašymai. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 119 .... 25c

Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 120 .... 25c

Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Parašė Em iš M. Plymouth, Pa. 1905, p. 24 10c

Laima ir planetos. Knygelė tinkanti jaunuomenei perleidimui smagaus laiko. Iš jos galima įspėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli jį mergelė, ar ją vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, pusl. 47 .... 25c

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėvyniškos dainos, Pasakiškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Meiliškos dainos, Juokaunos dainos, Kariškos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Našlaičių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 496 .... $2.00
Apdaryta $2.50

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadynių iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 483 $1.50
Apdaryta $2.25

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai. Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 531 .... $1.50
Apdaryta $2.25
Abidvi prie kruvai drutu apdaru $4.00

Lietuvių Tauta. Senovėje ir šiadien. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 464 .... $1.50
TomasII, pusl. 584 .... $1.75
Abu tomai $3.25

Našlaitė. Apysaka eilėse, labai naudinga ir užimanti knygelė. Parašė M. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 15 .... 10c

Paveikslai. Dvi puikios apysakos, gana užimančios pasiskaityt. Parašė Žemaitė. Plymouth, Pa. 1899, pusl. 192 15c

Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Veckenstedtą, vyresnijį senoviškų kalbų mokytoją prie Nikalojaus gimnazijos Liepojuje (Kurše). Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 190 ..... 50c

Mųsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pusl. 31 ..... 10c

Mokslinčius Tvardauckas. Apysaka iš žmonių adavimų, kaip Tvardaucko tėvą užpuolė žmogžudžiai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė F. M. Dvi dalys. Plymouth, Pa. 1905 pusl. 174 ..... 50c

Parsidavimas ir Pelnas. Iš prietikių Prusų Lietuvoje, Pagal A. Swiętochowski. Kaip vienas lietuvis atėjęs iš Did. Lietuvos atsidavė vokiečiams, net pavardę ir tikėjimą permainė ir paskui išvarė jį. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1901 ..... 10c

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelė, su 15 paveikslėlių. Vertė iš svetimų kalbų, P. A. Plymouth, Pa., pusl. 81. ..... 25c

Palemonas ir Giržduta. Apysaka eilėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasakų, senovės įtikėjimų ir savo fantazijos. Parašė M. D. S. Plymouth, Pa, 1904, pusl. 72 ..... 20c

Puota—Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai Parašė Bijūnas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 32 ..... 10c

Pagieža—Jurgis Durnelis. Dvi labai puikios apysakos iš gyvenimo. Kiekvienam priimnos pasiskaityt. Lenkiškai parašė Brolis. Lietuviškai įšguldė Vincas Kudirka. Piymouth, Pa. 1902, pusl. 90 ..... 25c

Popieros Gromatoms rašyt. Gaunama visokio skyriaus, su malonioms dainelėms ir visokiais aprašymais tuzinas su kopertais 25c

Sausio Devinta. Šitoje knygutėje yra plačiai aprašyta apie Petrapilės darbininkų sukilimą arba „Raudonąjį Nedėldienį": kaip išbadėję minios ėjo maldauti nuo caro darbo ar duonos, o jis išsiuntė kariumenę ir tukstančius iššudė. Gana lengvas ir graudus pasakojimas. Parašė Maksim Gorky. Vertė F. M. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40 ..... 15c

Užsistanavyk ant to gerai. Arba apmislijimai apie keturis daiktus paskutinius, skaitymas graudus ir juokingas. Lenkiškai parašė J. V. Nera. Lietuviškon kalbon versta. Plymouth, Pa 1886 pusl. 150 ..... 15c

Vilius Tell. Drama penkiuose aktuose Yra tai geriausias veikalas, parašytas garsaus vokiško poeto Schiller. Dramatiškoj formoj parašyta čia kova už neprigulmybę šveicarų po Austrijos jungu; darbai šveicarijos patrijotų, tarp kurių svarbiausiu buvo Vilius Tell. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas, Plymouth Pa. 1899. pusl. 152 ..... 30c

Vargdieniai. Apysaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmečio. Su autoriaus paveikslu. Šioje knygelėje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvoje, kaip ponai žmones plakė apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų puotas, apie žydų gudrybes ir tt, Ši knygelė didei akyva, vietomis juokinga, o vietomis liudna. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Plymouth, Pa. 1906, pusl. 187 ..... 50c

Valkata. Gražus paveikslėlis, paimtas iš kaimo mergaičių gyvenimo. Kaip mergaitė tėvo prakeikta, išėjo į miestus, pateko į suvadžiotojų nagus, pražudė savo gyvenimą ir pati nusižudė. Pamokinimas tėvams. Iš latviško vertė J. Pleirys. Brooklyn, N. Y. 1908. .... 10c

Vytauto Prisieka. Paveikslas reiškia tą valandą, kada kryžiokai įgriebė 16-tą balandžio 1362 mete Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, veržiasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojančių drutvietės griuvėsių. Aplink jį susitelkę tėvunai, vyčiai ir vaidilučiai. Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunučiu; viešpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Iš keturių tukstančių apgynėjų Kauno pilies išliko gyvi tik 36 vyrai. Vytautas išpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Žalgirės ir Ėglekalnio laukų, paguldęs 40 tukstančių kryžiokų su Didžiuoju jų Mistru. Paveikslo didumas 27½X21½. Prekė 35c

„Vienybė Lietuvninkų". Rankius, galima gauti nuo išleidimo 1890 metų iki 1899, knygos formoje. Prekė $2.00
Nuo 1899 metų iki 1903 „ $3.00
Nuo 1903 metų iki 1908 „ $2.50

Šitas paminėtas laikraštis, arba rankius kuris yra nuo seniai surinktas ir užlaikomas, jame galima rast visokių skaitymu, apie ką tik panorėsi tai jame rasi, kurie maloniit turėt tai ilgai nelaukit.

Žemių Dulkės. Apysaka iš mųsų gadynės Lietuvoje. Parašyta M. Radzevyčiutės. Su autorės paveikslu. Plymouth, Pa. 1901., pusl. 226, ... 50c

Ženybos Paikių Miko. Kaip jam netemtai su ženyboms atsitiko, Iš lenkiškos kalbos vertė V. K. Plymouth, Pa. 1896, pusl. 10 (didelio formato) 10c

Žmogus. J. Akuratero apysaka, Iš latviškos vertė J. Baniulis. Plymouth, Pa. 1907, pusl. 40 ..... 15c

J. J. Paukszlis ir K. Brazys,
120-124 Grand st. 224 E. Main st.
Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražus.

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.
Prekė 35c. kožnas.

Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė $1.00.

Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c

Pinigus prisiųsdamas adresuok:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
24 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

VISI

Nauji skaitytojai, kurie užsirašys „Vienybę Lietuvninkų" gaus priedų knygų už $1.15, pagal pasirinkimą iš katalogo, kuri prisiunčiu visiems dovanai.

P. Mikolainis,
Box 62. New York.

Daktaras Tiesų, Julian Czupka.
Adwokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, paliudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

„Lietuvos Ukininkas".

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę, iš Vilniaus, Lietuvoje.

„Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčiaus mokyklas ir žmonių laisvę, apie vyriausybės darbus ir politika ir tt.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Ant pamatymo vienas num. 5c. Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVIRŠIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriusia užtikrinta urėdiška banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Bukie linksmas!

Muzikantai abelnai linksmi, pertai plaukus turi storus ilgus ir neslenka ir nera plaiskanų, pertai kad nėra nėrviski. užsiėmimas yra geras ir nevargina jų. Bet jeigu tavo plaukai virs minėto isveizdo nėra? Tai vartokie, Prof Brundzas Wonderful Hair Grover, kurs žėdnas vartodamas už siganėdina, ir apie pusę milijono padėkavonių tu darodo. Jeigu norite galite atsisakti per laišką bus išsiusta Dykai visi aprašymai nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pleiskanų atsiradimas, mes gyduoles ne siunčiame panevali ir C. O D. nebijokite parasite laišką ba nereikės nė cento moketi už visokes rodas (Vaistai ne Dykai). galite gaute po adresu

996 Broadway ,netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. musų krautuve inteigta nuo 1877 Specijalistai Ruptaros-hernios, ir akiu, į Aparatu visokiu įsdyrbejai dėl visų Hospitolių. Per laiskus klauskite rodos po siom adresu.

J. M. BRUNDZA. & CO.
BROOKLYN. NEW YORK

MĖSINYČIA
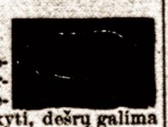
Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kumpiai švieži, rukyti, dešrų galima gaut visokių dideliam pasirinkime.
A. Adzgauckas,
204 Main st. PLYMOUTH, PA.

TOLIAUSIA NUEISI. SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

DR. O'MALLEY
RUPTUROS SPECIJALISTAS.
1880 Daugiau kaip 20m. 1908
Aš pasekmingai gydau visokių skyrių
RUPTURA
TIKRĄ RUPTURĄ
NETIKRĄ RUPTURĄ
VANDENS RUPTURĄ
Be peilio, be skausmingų ir pavojingų operacijų. Aš išgydžiau patenkančiai daugiau 12,000 ypatų, o su manim nieks nelyginas gydime šitos ypatiškos ligų kliasos. Išgydyti ligoniai tai liudininkai.

John Billinges, supredentas Susquehanna (Stegmaier) Bravoro kompanijos, Nanticoke, Pa., sako: „Aš gavau rupturą nuo sunkaus kėlimo ir sunkaus darbo. Pabandžiau kelis gydytojus, bet jie sake kad mano liga esanti neišgydoma. Jokia gyduolė negeibėjo pakol nenuėjau pas daktarą O'Malley. Dabar esu sveikas. Neturiu skaudėjimų, nė ruptures ir su džiaugsmu pranešu tai kitiems kenčiantiems. Dabar kaslien sunkiai dirbu bravore ir savo liržus mečiau, ba man jų nereik".

Pasikalbėjimai ir roda dykai. Mokestis nebrangi. Ant išmokesties galite gauti. Pareikalavus atsiųsiu knygutę aprašančią apie rupturą dykai. Įdėdk už 2c markę. Parašyk kokią nori, apie Rupturą, Verikesele

DR. O'MALLEY
(Specijalistas)
158 S. Washington st., Wilkes-Barre, Pa.
Šiame ofise kalbasi lietuviškai ir lenkiškai, ir į čia visas gromatas reikia adresavot.
Antras ofisas: **134 Washington ave., Scranton, Pa.** (2-nd floor Bun Building), čia galima rasti Dr-ą O'Malley kas pėtnyčia ir subata kožną nedėlį

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas
120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas
224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminems arba pažįstamiems — siųsk juos per musų offisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausia nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gaut šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Paukszlis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ" DRAUGYSTĖS.

Pirmsėdis: B. K. Balevičia, 826 32-nd st., Chicago, Ill.

Sekretorius: A. Ramanauckas, 101 Oak st. Lawrence, Mass

Kasierius: A. J. Povilaika, 824 Bank st., Waterbury, Conn.

Knygius: J. Simanavyčius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa

Literatiškas Komitetas:

J. Baltrušaitis, 1815 Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

Jonas Ilgaudas, 3252 Halsted st., Chicago, Ill.

V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

J ir K Broliai Abraičiai,

Visiemsms žinomi jau 22 metai biznije.

Laiko puikų Saliuną visokų gėrimų, kaipo tai, skanus Alus gardi Arielka visokis Vynas ir kvepenti Cigarai.

Laiko arklius ir visokius vežtmus dėl kraustimo į kur ir kas tik pareikalauja, Reikale kreipkitės pas savo lietuvius

J. ir K. BROLIUS ABRAIČIUS,
293 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Farmos ir Turtai!

Randasi New Yorko Staito Lietuviškoj kolionijoj da daugybė farmų neparduotų! Daug musų brolių jau čia apsigyveno ir stipriai laikosi. Norim daugiau musų brolių sutraukti, kurie turi nors kiek kapitolo ant nupirkimo sau farmų.

Artesnias žinias gausit pas

GEORGE KLEEK,
Poolville, N. Y.

Reik įdėti už 2c. markę atsakymui.

Temykite Lietuviai.

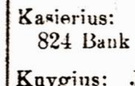
Reikalaujanti yvairių daiktų, kaip tai: Laikrodėlių, Žiedų, Britvų, Armonikų, Koncertinų, Smuikų, Kiernetų, Drukuojamų ir šnekamų mašinu, Liet. knygų ir kitokių visokių daiktų. Tai visados kreipkitės pas DAMIJONAITĮ Chicago, o iš-čia gausite per pačtą lietuviškoje kalboje KATALIOGĄ No. 7 dykai, katrame yra šimtai visokių daiktų paveikslėliai ir jų kainos. (Į Chicago's m. nesiunčiu)

Teipgi čia gaunamas *Šim. Daukanto L. I.* **paveikslas, miera 22 x 28 colių kaina....25c Perkupčiai gauna nuošimtin. Adressas:**

M. J. DAMIJONAITIS
3256 Union Ave. Chicago, Ill.

"VIENYBES LIETUVNIKŲ,,. AGENTAI.

Alden, Pa.
W. Sarpalius.
Baltimore, Md.
J. Luis, 22 S. Green St.
Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
A. Diržiulaitis, 97 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St
A. Jankauckas, 52 Hudson Ave.
Cambridgeport, Mass.
S. Gritz, 541 Main St
Chicago, Ill.
F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
Elisabeth, N. J.
Dom. Boczkus, 211 1-st St.
Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124
New Britain, Conn.
M. J. Czėponis, 21 Pleasant St
New York
J. M. Danielius, 64 Cansevoort st.
Naugatuck, Conn.
A. Levandauckas.
Scranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St
Waterbury, Conn.
J. Zementauckas, 39 W. Porter St.
Westwille, Ill.
V. S. Kreivenas.
New Britain, Conn.
J. Mažeika, 28 Connerton st.
Turners Falls, Mass.
K. P. Szimkonis box 671
Shenandoah, Pa.
J. Rudminas, 236 N. West st.
Newark, N. J.
V. Ambraževyčia, 178 Ferry st.
E. St. Louis, Ill.
K. J. Baranauskas 452 Collinsville ave

KELIAUJANTIS AGENTAS
J. Stasiulevičius

Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo

Komiteto Adresai:

Sekretorė:—K. A Gilbaitienė, 1514 Ross ave., Scranton, Pa.
Finansų Sekretorė:—M. Olyta, 1112 Blake ave., Brooklyn, N.Y.
Išdininkė:—P. Stankuvienė, 1112 Blake ave, Brooklyn, N.Y.
Narė Pil. Kom.—M. M. Rice, General Delivery, New York, N.Y
Narė Pil. Kom.—A. Pračaitienė, 144 Grand st., Brooklyn, N.Y

Lietuviška karčiama.
JUOZO JUODZEIKIO
Skanus alus, porteris, gardi arielka, visokis vynas ir cigarai kvepianti.
Teipgi billjardas dėl zobovų.
Coaldridge, Pa.
Szi puiki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa Lietuviai, užeikit pas savo tautietį.

Naujas Tel. 1035. Senas Tel. 578M
Dr. Albertas Kauffman
Gydytojas iš seno krajaus.
Specijalistas nuo visokių ligų.
Gydo net labiausiai užsisenėjusias vyrų, moterų ir kudikių ligas.
Galima snasinekėti lietuviškai, lenkiškai rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIĖMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.
No. 51 N. Washington street,
Wilkes-Barre, Pa.

Kancelarija Provu

Atsišaukit kurie tapot sukoliečiti ant gelažinkėliu dirbdami arba keliaudami, arba dirbdami pabrikuose tapot kotiečiti tai mes aprovojem nog. penkiu simtų iki penkiolikos tukstančiu dolerių Jeigu nelaime patiktu duokit mum žinot per laišką arba patis pribukit in mus offisa o gausit roda. Mus offise galit susikalbet lietuviškai, lenkiškai, angelskai ir teip toliau. Atejas in offisa klauskit po vardu John W. Sankaitis: Tas yra valditoju visokiu reikalų ir davejas visokių rodų. Adresas:

New York Law Company,
87 Nassau St., New York City.

„Pirmyn"

Populiariškai-moksliškas lietuviškas sąvaitinis laikraštis.

Išeina kas ketvergas, Minersville, Pa.

Kaina metams $1.50, pusei meto 80c. Į užsienius $2 00 arba 4 rub.

J. M. Jasulevyczius,
P. O. Box 6 Minersville, Pa.

REIKALINGI

Agentai pardavimui lotų, pabričnam mieste Patersone. Gražus lotai sveikam ir dideliam mieste. Gerai parsiduoda; pelnas kaip del agento, taip ir del pirkėjo. Lolai miesto ne kur ant farmų. Pribukite nuo 10 iki 11 val. ryte 26 Cortland st Room 619 -629. New York
Manager C. R. Siecinski.

Geriausia Proga:

Pigiai ir lengvu budu galima įgit turtą. Žemes šmotus (lotus) didumo 20 x 100, 25 x 170 už $195. ir brangiaus parduoda

David P. Leahy Realty Co.
South Ozone Park.
South Jamaica, L. I.

tiktai 6 minutas kelio nuo Brooklyno City Line su „Traction" karu. Įmokėti reikia 9 dolerius o likusius išsimoka po $1. dol. ant sanvaites.

Ant pareikalavymą artenias žinias duoda

J. Buller, 16 Jewel Str., Green point, Brooklyn, N. Y.

60 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &c.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents.

Patents taken through Munn & Co. receive *special notice*, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, $3 a year: four months, $1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, **New York**
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

PUIKIAUSIS SALIUNAS JONO RAISO,

Skanus Alus, gardi Arielka. visokis Vynas ir kvepenti Cigarai.

Lietuviai, reikale užeikit pas savo tautietį, o visada busit užganėdinti.

769 Liberty Ave.
Kampas Shepperd Ave.
BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

Prekė $10 už baksą. Freitas apmokamas

H. B. ROSENSON,

817--819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1163 Wmsburgh

GERIAUSIA UŽEIGA PAS

VINCĄ ŽARSKĮ.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau skaniausius gērimus, Alų, Arielką, visokį Vyną ir kvepencius Cigarus.

Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu

111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS

AND. LINONIO,

Clinton Ave. ir Hamilton Place,
MASPETH, L. I.

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai. Vieta graži, prie girios, kaip šioms dienoms teip ir nedēliom galima praleist linksmai laiką.

Jonas S. Lopatto,

Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumnose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA.

Teleponas naujas Offiso 37
„ „ Residencijos 1284-R.

Lietuviszkas Ziegormeistras.

Sziuomi užsiimu jau 18 metų.

Pranešu visiems lietuviams, kad uždėjau didelę krautuvę visokių dziegorėlių ir žiedų: kaipo tai, laikrodžių sieninių, kišeninių čysto aukso vyriškų ir moteriškų su graziom kvietkoms ir t. t. Visokių žiedų šliubinių ir šeip nešiot vaikinams ir merginoms dideliam pasirinkime ir už prieinamą prekę. VISOKIŲ MUZIKOS ĮRANKIŲ.

Skripkų, armonikų, strunų, klernetų, britvų, drukuojamų maszinų ir parasonų. Teiposgi dziegorėlius pataisau.

M. MINKUS,
kampas Hancock ir 286 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Labai puiki mašina drukavojimui.

Prekė $7.00

Szita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drućiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol.

Kas reikalauja tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemadanėlį gali neštis kur nori.

Pati skrynelė.................. $2.00.
O mašina...................... $7.00.

Dabar yra gera proga šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso:

J. J. Paukształis ir K. Brazys,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Max Kobre

Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., **New York**
Filija 81 Grand st. **Brooklyn, N. Y**

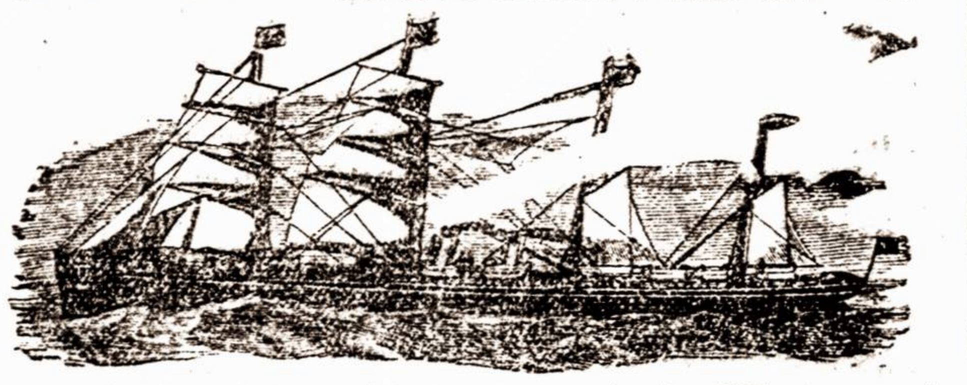

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sušnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metussu kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršaus, ale kad buva padēti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

DOVANAI VISIEMS **Temykite gerai!** TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVĖ

Puikiausių armonikų, skripkų, kiernetų, triubų, koncertinų ir daugybė kitokių muzikališkų instrumentų. Geriausių dziegorių, lenciugų, visokių žiedų, laketų, spilkų, kolčikų auksinių ir paauksuotų, visokio skyriaus mašinukių dėl drukavojimo gromatų, puikių britvų, albumų portretams, revolverių, šaudyklių (strielbų), kišeninių lempukių, guminių litarų, adresams pečečių, gramatikų mokintis angliškos kalbos, žodynų, istoriškų ir maldų knygų kokių tik randasi lietuviškoj kalboj, gražių popierų dėl rašymo gromatų su puikiausiais apskaitymais ir dainomis—su konvertais tuzinas 25c., 5 tuzinai už $1.00, 1000 už $6.00. Kas velitų sau ką parsitraukti, tegul prisiunčia už 5c markę ir teisingą adresą, o apturės didelį N3 naują **KATALOGĄ DOVANAI** su 315 aiškių paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. **Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnēs kaip kitur.** Orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos ir Kanados kraštus. **Perkupčiai gali gaut pirkt daug pigiau kaip kitur.**

Reikalaujant katalogo paminėkit vardą laikraščio, katrame matēt apgarsinimą.

K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą.

Reikalaudami šipkorčių važiuoti i senąjį krajų, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminias, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į LIETUVĮSZKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. *WILKES-BARRE, PA.*
Gyvenu locnam savo name.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAM
pas JONA KULBOKA,

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai.

TURIU AGENTURA

Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje vietoj, ant gerų išlygų, galima pirkt už pilną prekę ir ant išmokesčių. Perkant už pilną prekę 15-tą procentą numažina. Ši puiki vieta randasi

LINDEN, N. J.

Nuvažiavimas dovanai.

Reikia dasižinot pas AGENTĄ

JONA KULBOKA
74 Grand Street,
kampas Wythe Av. Brooklyn, N. Y.

Vietoje, ką bankose pinigus pražudot, tai verčiaus nusipirkt lotą arba namus, o tada pinigai niekad nepražus. Su guodone gero velyjantis

JONAS KULBOKA.

HOTELIS

A. NATAUCZIO,
218 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Skanus Alus, puikiausia Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvepenti Cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir pažystamą

A. Natauti.

Lietuviškas Dziegornikas

Sziuomi užsiimu jau 20 metų.

Užlaikau visokios rusies laikrodžius, sieninius, pastatomus ir kiseninius vyriskus moteriskus, auksinius ir sidabrinius retežėlius, visokius žiedus, spilkas, auskarius ir branzalietus teipgi vinčiavonei žiedus, sudedu literas, dieną, mėnesį metu su vardais dykai. Teipogi tai sau sinos visus paminėtus ir n pamimėtus daigtus Gaunite už pigią prekę suatsakančę rasyte.

Norinti užsiorderiuot laikrodėlį auksinį ar sidabrinį, ar paauksuotą, tegul prisiunčia savo tikrą adresą ir 50 ct., o mes prisiusim ant Expreso ir peržiurėjas gali užsimokėt pinigus ir pasiimt.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

In 7 dienas per marias.

Parduodu Laivakortes, siunčiu pinigus ir daviernastes į visas dalis svieto.

Parduodu Laikrodėlius, lencingėlus, Žiedus masinėlias gromatome druknot $4 iki $100.

G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

Stenografe

Baigusi Augštesniąją Mokyklą, praneša guotinai visuomenei kad priima visokius vertimus angliškoje, lenkiškoje ir lietuviškoje kalbose. — Rašymus ant mašinos ir tt.

Stella Macevičiutė,
136 East Main st., Plymouth, Pa.
Peoples Phone 7178 B

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI.

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jei įsisenėti, per tų tų daktarų nesumanimą ar neturējimą gerų vaistų, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikiais, vynais ar balzamais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nēra pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiške aprašydamas savo ligą per **The Collins New York Medical Instituta** į Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenējusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dēkavoja už išgydimą ir buną sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiu budu su tokia gera pasekme visokias ligas išgydome čionai, nuo kurių kiti daktarai nekurį laiką gydę, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: **Tokiu budu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS užlaikomas geriausių diplomatų daktarų specijalistų; visus ligų aprašymus su atyda ištiria specijališkai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsireiškimo bei jos pamato, ir sutaiso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus išgydymui ligos ir silpnybių; nes šitas Institutas užlaiko didžiausią Laboratoriją vaistų iš viso svieto šalių, tarp kurių daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydyme ligų nė joks daktaras nė kitas institutas negali lygintis, per ką mokslinčiai ir pavadino tą**

Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!

Kad iš to žydinčio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyt iš daugybės padēkavonių, kurios ateina kasdiena, paduodame čion kelias.

Išgydyta nuo: moteriškos ligos kankynių ir skrepavimų, skaudėjimo šonuose, sąnarių ir neuralgijos ligos. Jau pamatiškai sveika ir viešai padėkavoja savo paveikslą atsiųsdama.

Mrs FRANCIŠKA ŠKLENARIENĖ,
(moteris Jono)
Route No 2 B. 65, Ceresco, Neb

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTARE!

Jeigu kiti dėkavoja už išgydymą, tai jau mano priderystē teipgi išreikšti padėkavonę už išgydymą ligos, kurią nuo manęs kaip sloginantį kalną nukasė, per galybę augšto mokslo ir gerai sutaisytų vaistų, kuriuos man prisiuntė ir pagal pamokinimus suvartojau. Prieš tai netikėjau, kad per savo išdykumą suardytą sveikatą galėčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučiausi didelį nusilpnėjimą, teipat vēliau ir mano inkstai buvo suvytę, drauge ir visus vidurinis organizmas buvo sutręs ir tik kaip lapas rudenije suvytęs, laukiau kada nukristi. Bet kad išskaičiau laikraštije apie Jųsų galingą gydymą ir grynus vaistus, tad atsišaukus ir atsiuntė man vaistus, kuriuos suvartojau pagal pamokinimus, sakau kaip kalną nuasė, teip nuo manęs ligą, likausi pilnai sveikas Tai ir dėkavoju už sanžinišką ir gabų išgydymą. Dabar jaučiuosi kaip naujai a gimęs, linksmas ir sveikas, o tai visiems broliams lietuviams pranešu, idant kreiptusi prie Jųs gydytis laike nelaimės ligos.

Pasilieku dėkingas ir visada garsinsiu Jųsų garbingą vardą,

JONAS SMIRNAVICZIA,
1625 Front st., Philadelphia. Pa

Sirgęs per du metu, skaudėjimu strėnų, krutinėje diegių, plaučių nesveikumo, svaigimo ir skaudėjimo galvos, ausų nusilpnėjimo ausise ir abelno nusilpnėjimo ant sveikatos. I 3 dienų pilnai išgydytas, su padėkavone ir paveikslą prisiuntė patalpint į laikraštį.

JOHN PAULINIS,
Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTOJAU! Jei Tave vargina zemiau paminėtos ligos, nesendink, neatideliok, bet atsišauk, o galėsi buti išgydytas kaip ir kiti nuo: *kosulio, kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpo ir sunkaus krēpavimo, greito pailsio, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dispepsijos, nēvirinimo, vidurių ligos, užkietējimo ir skaudējimo vidurių, šonuose, tuštynuose ir po krutine. Galvos skaudējimo, užimo ir spiegimo ausyse; kraujo nečystumo, išbērimo spuogais, juodgalvēms ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo, skaudējimo po visą kuną, kaulų sąnarių ir nuo sutinimo, geltligēs. Nuo abelno nusilpnējimo blogų sapnų ir jaunystēs išdykumo—sugriorimo sveikatos. Priepuolo, nerviškumo; nuo slaptų ligų,—kokio jos vardo ar skyriaus nebutų.—Puslēs ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo jose, rankose ir kiturisokių ligų vyrų kaip ir moterų: skausmingų, nereguliariškų antdrapanių ir baltųjų, arba kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.*

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES

Į VISĄ AMERIKĄ, CANADĄ, EUROPĄ, AZIJĄ, AFRIKĄ ir AUSTRALIJĄ, ANT KOŽNO PAREIKALAVIMO.

Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite nesveikumus bei ligą lietuvišhai.

KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresnojant:

The Collins New York Medical Institute (Inc)
140 W. 34 st., (arti Broadway) New York.

Ofiso valandos: iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

Naujas Telephonas No. 8208

Jonas Dzedolikas

Lietuviškas GRABORIUS

KARIETOS ant veseilių laidotuvių IR krikštynų

Vežimai perkraustymui ir tt.

509 Main st. Kingston, Pa.

PUIKUS HOTELIS!

KAZ. MILIŠAUSKO.

Laikau visokius gērymus, kaipo tai: Alų, degtinę, visokį vyną, porterį ir kvepenčius Cigarus.

Priek tam laikau kriaučystę. Steliuotus siutus dirbu pagal vēliausią madą, už prieinama prekę. Reikale nepamirškit savo lietuvį,

16 Baltimore st. prieš central dypą **Wilkes-Barre, Pa.**

Hotelis žemai, o kriaučystē viršui.

Telephonas 8 S.

P. V Obiecunas & Co

Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa.

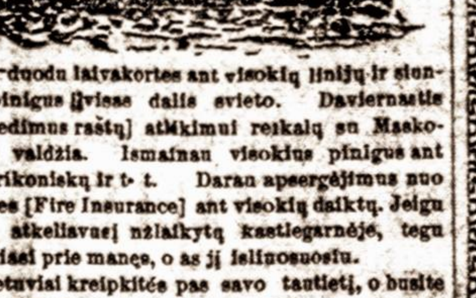

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Daviernastis [pavedimus raštų] atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Ismainau visokius pinigus ant amerikoniskų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies [Fire Insurance] ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį nžlaikytų kastiegarnėje, tegu saukiasi prie manęs, o as jį išlinosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Telephonas 317 Williamsburg.

Teisingas, senas saliuninkas Brooklyne

AUGUSTAS KALVAITIS,
484 Metropolitan Ave. ir kampas Redney str. BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖ Telephone 1406 Greenpoint.

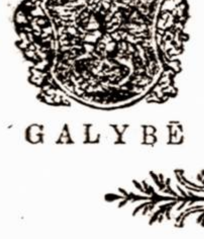

KUR TEN IR GALYBĖ

—VIENINTELĖ LIETUVIŠKA—

APTIEKA

VINCO DAUNARO,
132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

Isidor Glou.

Parduoda laikrodžius sieninius ir kišeninius vyriskus ir moteriškus, žiedus, branzoletas spilkas ir visokius auksinius daiktus, teipgi užsiima jų taisymu. Viskas už pigtausią prekę.

102 Main st. Plymouth, Pa.

Antanas Staszauckas.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau skaniausius gērimus ir kvepenčius Cigarus. Lietuviai nepamirskite atsilankyti pas savo vientautį.

No 2Cor.Nesbitt ir B
EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

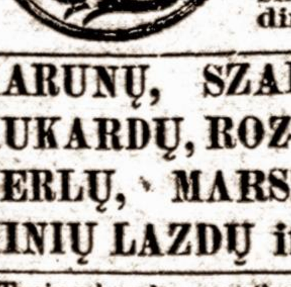

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

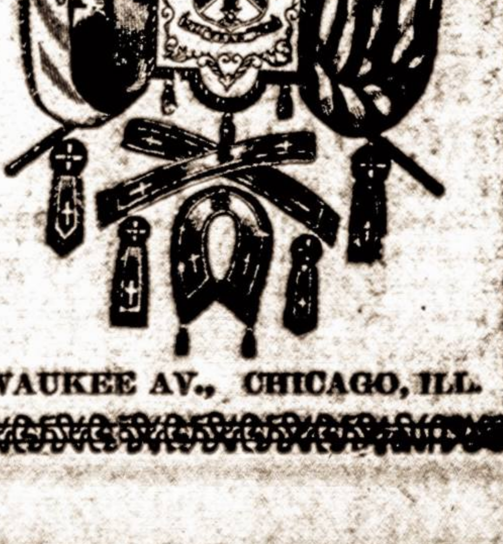

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystēms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminētus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dēl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.